

በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ

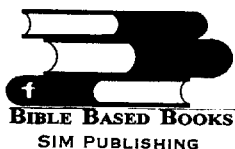
ዕብራውያን

ዋረን ደብልዩ ዌርዝቢ

ጽሑፍ፡- በዋረን ዌርዝቢ

ትርጉም፡- በግርማዊ

እርማት፡- በቁምላቸው ፋንታሁን

መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ያደረጉ መጻሕፍት

የአሳታሚው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው።

Copyright © 2001 by SIM, Addis Ababa, Ethiopia. Originally published in English under the title of BE CONFIDENT.

Copyright © 1982 by SP Publications, Inc. Chariot Victor Publishing, 4050 Lee Vance View, Colorado Springs, Colorado 80918 U.S.A. All rights reserved.

አሳታሚ፡ የኤስ ኣይ ኤም ሥነ ጽሑፍ ክፍል

Publisher – SIM Publications Department

ስልክ – 493252

የፖ.ሣ.ቁ.

Tel – 71 11 73/ 51 29 73

P.O.Box

} 127

አዲስ አበባ – ኢትዮጵያ

Addis Ababa - ETHIOPIA

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች የተወሰዱት በአብዛኛው ከአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ የ1954 ዓ.ም እትም ሲሆን፤ ሌሎች እትሞችን ስንጠቀም ግን በቅንፍ ውስጥ (ለምሳሌ- ከአዲሱ መደበኛ ትርጉም የተወሰዱትን «አ.መ.ት» በማለት) ለማመልከት ሞክረናል።

ማውጫ

1. የሚሰማ ሰው አለ? (ዕብ. 1:1-3).....	1
2. ከመላእክት በላይ (ዕብ. 1:4-2:18).....	13
3. ከሙሴ የሚበልጥ (ዕብ. 3:1-4:13).....	24
4. ኢየሱስ ከሊቀ ካህናቱ አሮን ይበልጣል (ዕብ. 4:14-5:10).....	35
5. መጻተኞች ወደፊት በመገስገስ ዕድገት ማሳየት አለባቸው (ዕብ. 5:11-6:20).....	45
6. ምስጢራዊው መልክ ጸደቀ (ዕብ. 7).....	57
7. የሚሻል ቃል ኪዳን (ዕብ. 8).....	67
8. የሚበልጥ ቤተ መቅደስ (ዕብ. 9).....	78
9. ከፍተኛ መስዋዕት (ዕብ. 10).....	89
10. እምነት - በዓለም ታላቁ ኃይል (ዕብ. 11).....	100
11. ሩጫህን ቀጥል! (ዕብ. 12).....	112
12. እምነታችሁ ፍሬ እያሳየ ነው (ዕብ. 13)	123

መግቢያ

የዕብራውያን መልእክት ዛሬ የሚያስፈልገን መጽሐፍ ነው።

ይህ መጽሐፍ የተጻፈው ጊዜያቱ ይጋጩ በነበረበት፣ በኅብረተሰቡም ውስጥ የነበረው ግንኙነትም ነገር የሚናጋ በመሰለበት ወቅት ነበር። የተጻፈውም እየሆነ በነበረው ሁሉ እየተደነቁ ምን ሊያደርጉ እንደሚችሉ ለሚያስቡ ክርስቲያኖች ነበር። ጽኑ ይመስል የነበረው አሮጌው የሕይወታቸው ዘይቤ ሲያልፍ፣ እምነታቸው እየተዳከመ ይዋልል ነበር።

ከዕብራውያን ዐበይት መልእክቶች አንዱ በእምነት ተመላለሰ የሚል ነው። በማየት ሳይሆን በእምነት መኖርን እንማር ዘንድ እግዚአብሔር ነገሮችን እያናወጣቸው ነው። እርሱም በጊዜያዊው አለመረጋጋት ላይ ሳይሆን፣ በዘላለማዊው ዘላቂነት ላይ ሕይወትህን እንድትገነባ ይፈልጋል።

ይህ በዚህ አጭር ጥናት ውስጥ ላስተላልፍ የምሞክረው መልእክት ነው። መልእክቱ ግልጽ ሆኖ ይተላለፍ ዘንድ አንዳንድ እውነቶችን በአጭሩ ለመዳሰስና ሌሎችን ለመተው ተገድጃለሁ። እንዲህ ባለ መጽሐፍ ውስጥ ዕብራውያንን የሚያህል መልእክት በዝርዝር ማቅረብ አይቻልም።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ባቀረብኳቸው አተረጓጎሞችና ድርጊታዊ መርሆች ሁሉ ላትስማማ ትችላለህ፣ ነገር ግን ክርስቲያን ከሆንህ በለማይ ለዘላለም የሚኖረው ሊቀ ካህናችን በእነዚህ አስቸጋሪ ዘመናት ውስጥ ሊረዳን እንደሚችል ከሚያመለክተው አሳብ ጋር ትስማማለህ ብዬ አስባለሁ። «ጻድቅ በእምነት ይኖራል!»

ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ አቅንተህ በመመልከት፣ በእምነት ተመላለስ!

ዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ

የሚሰማ ሰው አለ?

ዕብራውያን 1:1-3

ሊድስ፥ እንግሊዝ ውስጥ የሚኖር አንድ ሰው፤ ጆሮውን ለመመርመር ወደ ሐኪም ዘንድ አመራ። ዶክተሩ ለሰውዬው የማድመጥ እገዛ ይሰጥ የነበረውን መሣሪያ ከጆሮው ሲያነሣለት የበሽተኛው የማድመጥ ችሎታ ወዲያውኑ ተሻሻለ! በሽተኛው ከ20 ዓመታት በላይ መሣሪያውን ባልታመመው ጆሮው ላይ አድርጎ ይኖር ነበር!

አንድ ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መጋቢ ወዳጄን፥ «በቤተ ክርስቲያናችሁ መስማት ለተሳናቸው ሰዎች አገልግሎት ትሰጣላችሁ ወይ?» ስል ጠይቄው ነበር። እርሱም ሲመልስ፡- «መላው ምእመናን መስማት ለተሳናቸው ሰዎች የሚሰጠውን አገልግሎት የሚፈልጉባቸው ጊዜያት ያሉ ይመስለኛል። የምለውን የሚሰሙ አይመስለኝም» ብሏል።

መስማትና በትክክል ማዳመጥ የተለያዩ ነገሮች ናቸው። ብዙውን ጊዜ ክርስቶስ፡- «ጆሮ ያለው ይስማ!» እያለ ጮሆ ይናገር ነበር። ይህም የእግዚአብሔርን ድምፅ ለመስማት ከአካላዊ ጆሮ የበለጠ ነገር እንደሚያስፈልግ ያሳያል። በተጨማሪም፥ የሚቀበል ልብ ያስፈልጋል። «ዛሬ ድምፁን ስትሰሙ፥ ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ» (ዕብ. 3:7-8)።

ብዙ ሰዎች የዕብራውያንን መልእክት ችላ በማለታቸው ተግባራዊ የሆነ መንፈሳዊ እገዛ ሳያገኙ ቀርተዋል። አንዳንድ ሰዎች ደግሞ መልእክቱን «ስለፈሩት» ይህንን መጽሐፍ ከመጠቀም ተቆጥበዋል። በዕብራውያን ውስጥ የሚገኙ «ማስጠንቀቂያዎች» ያስፈራሯቸዋል። ሌሎች ደግሞ አማካይ የመጽሐፍ ቅዱስ እውቀት ላለው ሰው «የማይቀመስ» በመሆኑ ዘለል ማለቱን መርጠዋል። በእርግጥ በዕብራውያን ውስጥ የሚገኙትን አንዳንድ ጥልቅ እውነቶችን ሙሉ በሙሉ አውቃለሁ የሚል አስተማሪ ወይም ሰባኪ ሊኖር አይችልም! ነገር ግን የመጽሐፉ አጠቃላይ መልእክት ግልጽ ስለሆነ፤ እኔና እናንተ ይህንኑ በማጥናት በረከቱን የማንቋደስበት ምክንያት አይኖርም።

ምናልባት ጥናታችንን ለመጀመር ከሁሉም የሚሻለው መንገድ የዕብራውያንን መልእክት አምስት ባሕርያት መግለጽ ይሆናል።

1. የዕብራውያን መልእክት የግምገማ መጽሐፍ ነው።

ጸሐፊው ኢየሱስ ክርስቶስና እርሱ ያስገኘልንን ደኅንነት፤ ከዕብራውያን የሃይማኖት ሥርዓት እንደሚልቅ ለማሳየት «መሻል» ና «መብለጥ» የሚሉትን ቃላት (እና እርባታዎቻቸውን) 13 ጊዜያት ጠቅሷል። ክርስቶስ ከመላእክት ይበልጣል (1:4)። ክርስቶስ በተሻለ የተስፋ ቃል ላይ (8:6) የተመሠረተው የሚሻል ቃል ኪዳን መካከለኛ ስለሆነ፤ «የሚሻል ተስፋ» አምጥቷል (7:19)። ይላል።

ሌላው በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በተደጋጋሚ የተጠቀሰው ቃል «ፍጹም» የሚለው ነው። በመጀመሪያው የፅርዕ (የግሪክ) አዲስ ኪዳን ውስጥ ይህ ቃል 14 ጊዜያት ተደጋግሞ ተጽፎአል። ፍቸውም በእግዚአብሔር ፊት ፍጹም የሆነ አቋም መያዝ ማለት ነው። ይህ ፍጹምነት በሌዋውያን ክህነት (7:11)፤ በሕግ (7:19)፤ በእንስሳት የደም መሥዋዕትነት፤ (10:1) የሚገኝ አልነበረም። ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን እንደ አንድ የኃጢአት መሥዋዕት ስላቀረበ የሚቀደሱትን የዘላለም ፍጹማን አድርጓቸዋል--- » (10:14)።

ስለሆነም፤ ጸሐፊው የብሉይ ኪዳንን የሕግ ሥርዓት ከአዲስ ኪዳን የጸጋ ሥርዓት ጋር ያነጻጽራል። በዚህም የአይሁድ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶች ጊዜያዊ በመሆናቸው፤ በኢየሱስ ክርስቶስ የተገኙትን ዘላለማዊ የተሻሉ ነገሮችን ሊያቀርቡ እንዳልቻሉ ያስረዳል።

ለዕብራውያን መልእክት ሦስተኛው አስፈላጊ ቃል «ዘላለማዊ» ነው። ክርስቶስ የዘላለማዊ ደኅንነት ደራሲ ነው (5:9)። በሞቱ አማካኝነት ዘላለማዊ ቤዛነትን ያስገኘ ሊሆን (9:12)፤ የዘላለምን ርስት ተስፋ ከአማኞች ጋር ይካፈላል (9:15)። ዙፋኑ ዘላለማዊ ከመሆኑም በላይ (1:8)፤ እርሱ ለዘላለም ካህን ነው (5:6፤ 6:20፤ 7:17፤ 21)። «ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንት፤ ዛሬም እስከ ዘላለምም ያው ነው» (13:8)።

እነዚህን ሦስት ጠቃሚ ቃላት በምታጣምሩበት ጊዜ፤ ኢየሱስ ክርስቶስና እርሱ የሚሰጠን ክርስቲያናዊ ሕይወት ዘላለማዊና በእግዚአብሔር ፊት ፍጹም አቋም ስለሚሰጡን ከሌሎች የሚልቁ መሆናቸውን ትንክብሮችሁ። ስለዚህ የሙሴ ሕግ ሃይማኖታዊ ሥርዓት ዘላለማዊውን ቤዛነት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ሊያከናውነው አልቻለም ነበር።

ነገር ግን ጸሐፊው እምነታቸውንና ክርስቶስ ሊሰጣቸው የሚችለውን ነገር እንዲያመዛዝኑ የጠየቃቸው ለምንድን ነው? በፈታኝ ሁኔታዎች ተከብበው ወደ አይሁዳዊ እምነታቸው ለመመለስ በማመንታት ላይ

ስለነበሩ ነው። የዕብራውያን መጽሐፍ በተጻፈበት ወቅት ቤተ መቅደሱ ገና አልፈረሰም ነበር። ከህንታዊ ሥርዓቶችም በየዕለቱ ይካሄዱበት ነበር። ለእነዚህ አይሁዳውያን አማኞች፤ ቀደም ሲል ወደሚያውቁት የአይሁድ እምነት በመመለስ ከስደት መገላገሉ ምንኛ ቀላል ነበር።

እነዚህ «ሁለተኛ ትውልድ አማኞች» ሲሆኑ፤ ወደ እምነት የመሯቸው ክርስቶስ በምድር ላይ በሚያገለግልበት ጊዜ የሚያውቁት ክርስቲያኖች ነበሩ (2:3)። እነርሱም የአፍ ክርስቲያኖች ብቻ ሳይሆኑ እውነተኛ አማኞች (3:1) ነበሩ። በእምነታቸው ምክንያት ስደት ደርሶባቸዋል (10:32-34፤ 12:4፤ 13:13-14)። እንዲሁም ደግሞ ችግሮችን ረድተዋል (6:10)። ነገር ግን ከሐሰት አስተማሪዎች ትምህርት የተነሣ (13:9)፤ አሁን በሕይወት የሌሉት የመጀመሪያ መሪዎቻቸው የሰጧቸውን እውነተኛ ቃል የመዘንጋቱ አደጋ አንገባባቸው ነበር (13:7)።

ስለ እነዚህ አማኞች አሳዛኙ ነገር በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ዕድገት ባለማሳየታቸው ወደ ጎሳ በመመለሱ አደጋ ውስጥ ነበሩ (5:ከ12 ጀምሮ)። ከእነርሱ መካከል አንዳንዶቹ መደበኛ የአምልኮ ፕሮግራም ያቋረጡ ሲሆኑ (10:25)፤ መንፈሳዊ ዕድገትም አይታይባቸውም ነበር (6:1)። በክርስትና ሕይወት፤ ወደፊት ካልሄዱት ወደጎሳ መመለሳችሁ የግድ ነው። ለዘለቄታው ባሉበት መርገጥ አይቻልም።

ጸሐፊው፤ «እንዴት ወደ ቀድሞ ሃይማኖታችሁ ትመለሳላችሁ?» ሲል ይጠይቃቸዋል። «እስኪ በክርስቶስ ያላችሁን ነገር አስቡ። እርሱ በሕግ ከምታገኙት ሁሉ የተሻለ ነው።»

የዕብራውያን መጽሐፍ የኢየሱስ ክርስቶስን (የእግዚአብሔር ልጅ) ማንነትና ተግባር አግዝፎ ያቀርባል። በእርሱና በእርሱ በኩል የምታገኙትን ስትገነዘቡ ስለ ሌላ ነገር ፍላጎት አይኖራችሁም!

2. የዕብራውያን መልእክት የምክር መጽሐፍ ነው

ጸሐፊው ይህንን መልእክት፡- «የምክር ቃል» ይለዋል (13:22)። «ምክር» ተብሎ የተተረጎመው የፅርዕ ቃል «ማበረታቻ፤ ማጽናኛ» የሚል ጽንሰ-አሳብ አለው። በሮሜ 15:4 እና በ2ኛ ቆሮንቶስ በተለያዩ ክፍሎች (1:5-7፤ 7:7) «ማጽናኛ» ተብሎ ተተርጉሟል። ይህም በዮሐንስ 14:16 ስለ መንፈስ ቅዱስ «አጽናኝነት» ከቀረበው ቃል ጋር ተዛማጅ ነው። የዕብራውያን መልእክት የተጻፈው ሰዎችን ለማስፈራራት ሳይሆን፤ ለማጽናኛ ነው። ይህ መልእክት በየቀኑ እርስ በርሳችን እንድንጽናና ያዘናል (ዕብ. 3:13)። በኢየሱስ ክርስቶስ ታላቅ መጽናኛ እንዳለን ያስገነዝበናል (6:18)።

በዚህ ነጥብ ላይ፡- «በዕብራውያን መልእክት ውስጥ የሚገኙት እነዚያ ብርቱ ማስጠንቀቂያዎችስ?» የሚለውን የተለመደ ጥያቄ መመለሱ ተገቢ ነው። (አምስቱን ምክሮች ከአስተዋጽኦው ውስጥ ተመልከቱ።)

በመጀመሪያ ደረጃ፤ እነዚህ አምስት ምንባቦች «ማስጠንቀቂያዎች» አይደሉም። ሦስት መሠረታዊ ቃላት በአዲስ ኪዳን ውስጥ «ማስጠንቀቂያ» ተብለው የተተረጎሙ ሲሆኑ፤ በዕብራውያን ውስጥ የሚገኘው አንዱ ብቻ በ8:5 «መጠንቀቅ» ተብሎ ተተርጉሟል። (ይህ ሙሴን የሚመለከት ሲሆን፤ በሌሎች የእንግሊዝኛ ትርጉሞች «ምክር» ተብሏል።) በ12:25 «መናገር» ተብሎ ተተርጉሟል። በ11:7 ብቻ ኖሳን በማመልከት «ማስጠንቀቅ» ተብሎ ተተርጉሟል። (የአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ ግን «እግዚአብሔርን እየፈራ» ሲል ተርጉሞታል። ስለሆነም፤ የማስጠንቀቂያ ምንባቦች ለሚባሉት አምስቱ ክፍሎች ከሁሉም የሚበልጠው መግለጫ በዕብራውያን 13:22 «ምክር» ወይም «ማበረታቻ» የሚለው ነው። ይህም የምንባቦቹን ጠንካራነት የሚቀንስ ሳይሆን፤ ዓላማቸውን እንድንገነዘብ የሚረዳን ነው። ዓላማቸውም በእግዚአብሔር እንድንታመንና ቃሉን እንድንጠብቅ ማበረታታት ነው።

የዕብራውያን መልእክት የሚጀምረው በአንድ ዓይነተኛ እወጃ ነው፤ ይህም «እግዚአብሔር--- በልጁ በኩል ተናግሮናል» የሚል ነው (1:1-2)። ወደ መጽሐፉ መጨረሻ ጸሐፊው፡- «ለሚናገረው እምቢ እንዳትሉ ተጠንቀቁ» ሲል ይናገራል (12:25)። በሌላ አገላለጽ፤ የዕብራውያውን መልእክት ጭብጥ፤ «እግዚአብሔር ተናግሮናል፤ ቃሉ እኛ ዘንድ አለ። ለቃሉ የምንሰጠው ምላሽ ምንድን ነው?» የሚል ነው።

ይህንን እውነት በአእምሯችን በመያዝ በዕብራውያን ውስጥ የሚገኙትን አምስት «አስቸጋሪ ምንባቦች» በተሻለ ሁኔታ ልንረዳ እንችላለን። እነዚህ ምንባቦች እያንዳንዳቸው የእግዚአብሔርን ቃል እንድንከተል («እግዚአብሔር ተናግሮናል. . .») ያበረታቱናል። ይህንንም የሚያደርጉት ቃሉን ባንከተል የሚደርስብንን አላዛኝ ሁኔታ በማመልከት ነው። እስኪ እነዚህን ምንባቦች በመዘርዘር በዕብራውያን መልእክት ውስጥ ያላቸውን ቅደም ተከተል ለማብራራት እሞክራለሁ። ሁሉም እንዴት አንድ ላይ እንደ ሰንሰለት ተያይዘው ለእግዚአብሔር ቃል ትኩረት እንድንሰጥ የሚጠይቅ አንድ መልእክት እንደሚያቀርቡ ትገነዘባላችሁ ብዬ አስባለሁ።

ከቃሉ መውደቅ - 2:1-14 (ቸልተኝነት)

ቃሉን መጠራጠር - 3:7-4:13 (የልብ ድንዳኔ)

ድንዛዜ - 5:11-6:20 (መዘግየት)

ቃሉን መናቅ - 10:26-39 (ሆን ተብሎ የሚደረግ ተግባር)

ቃሉን አለመታዘዝ - 12:14-29 (ለመስማት አለመፈለግ)

የእግዚአብሔርን ቃል በትክክል የማናዳምጥ ከሆነ፤ ከቃሉ መራቅ እንጀምራለን። ቸልተኝነት ከቃሉ ወደ መራቅ ይመራል። ከቃሉ እየራቅን ስንሄድ ቃሉን መጠራጠር እንጀምራለን። እምነት የሚመጣው የእግዚአብሔርን ቃል ከመስማት ነውና (ሮሜ 10:17)። የልብ ድንዳኔ ያገኘንና እርሱም በበኩሉ ወደ መንፈሳዊ ዝግምተኛነት ይመራናል። በዚህም ጊዜ ለቃሉ የሚኖረን ስሜት ዝቅ ያለ ይሆናል። ቃሉን በትኩረት መስማት ተስኖን ሰነፍ አድማጮች እንሆናለን! በዚህም ጊዜ በፈቃዳችን እግዚአብሔርን ወደማንታዘዝበት የንቀት ደረጃ እንደርሳለን። ከዚያ በኋላ እግዚአብሔርን ምንም ነገር የማንጠይቅበትን የርቀት አመለካከት እናዳብራለን።

ለመሆኑ፤ እንዲህ ዓይነት መንፈሳዊ የኋልያሽ ጉዞ በሚካሄድበት ጊዜ እግዚአብሔር የሚወስደው እርምጃ ምንድን ነው? ወደ ቃሉ እንድንመለስ ማበረታታቱን ይቀጥላል። ለመስማትና ለመታዘዝ የማንፈልግ ከሆነ መቅጣት ይጀምራል። ይህ የቅጣት ሂደት የዕብራውያን መልእክት ከፍተኛው ደረጃ (ጡዘት) የሆነው የምዕራፍ 12 ጭብጥ ነው። ከምዕራፍ 10 እግዚአብሔር ሕዝቡን እንደሚቀጣ እንማራለን (10:30)። እግዚአብሔር ልጆቹ ሆን ብለው ቃሉን ባለመታዘዝ «ብልሹዎች» እንዲሆኑበት አይፈልግም። ሁልጊዜም በፍቅር መቅጣቱን ይቀጥላል።

እነዚህ አምስት ምክሮች የተሰጡት ዳግም ለተወለዱ ክርስቲያኖች ነው። ዓላማቸውም ምዕመናኑ ለጉዳዩ ከፍተኛ ትኩረት እንዲሰጡ ለማበረታታት ነው። ምንም እንኳን ከእነዚህ ምንባቦች በአንዳንዶቹ ውስጥ አንዳንድ ጠንከር ያሉ ቃላት ቢኖሩም፤ ከእነዚህ ምክሮች የትኞቹም አማኞቹ ደገንነታቸውን ሊያጡ እንደሚችሉ በመግለጽ የሚዘቱባቸው አይመስለኝም። ይህ የእኔ ግንዛቤ ነው። («እንዴትስ ይልቅ ለመናፍስት አባት አብልጠን ልንገዛና በሕይወት ልንኖር በተገባን? 12:9)»። ድምዳሜው ለእግዚአብሔር ካልታዘዝን ልንሞት እንችላለን የሚል ነው። «ሞት የሚገባው ኃጢአት አለ» (1ኛ ዮሐ. 5:16)። ነገር ግን የዕብራውያን መልእክት ከማንኛውም ነገር በላይ አጉልቶ የሚሳየው ሊሞት በማይችል ሕያው ሊቀ ካህን አማካኝነት ስለሚገኘው የዘላለም ሕይወት ነው (ዕብ. 7:22-28)።

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ደኅንነትን የማጣት ወይም የክህደት ችግርን ለመግለጽ ሲሉ የዕብራውያን ጸሐፊ አንባቢያን ክርስቲያኖች ነን ይበሉ እንጂ፤ ዳግም የተወለዱ ሰዎች አልነበሩም ይሉናል። ነገር ግን ደራሲው ስለ እነዚህ ሰዎች የሚናገረው አሳብ ይህንን አመለካከት ያፋልሳል። «ከሰማያዊ ጥሪ ተካፋዮች የሆናችሁ ቅዱሳን ወንድሞች ሆይ» ሲል ይጠራቸዋልና (3:1)። በሰማይ ሊቀ ካህን እንዳላቸው ነግሯቸዋል (4:14)። ይህንንም ያልዳኑ ሰዎች ቢሆኑ ኖር አይጽፍላቸውም ነበር። በተጨማሪም፣ ከመንፈስ ቅዱስ ተካፋዮች ሆነዋል (6:4)። ለማያምኑ ሰዎች የቀረበ ቢሆን ኖሮ የ10:19-25 ተግዛጽ እርባና አይኖረውም ነበር።

የዕብራውያን መጽሐፍ የሙሴ ሕግ ሊሰጥ ከሚችለው በላይ ሊያሱስ ክርስቶስ እንደሚሻል የሚያረጋግጥ የግምገማ መልእክት ነው። በተጨማሪም፣ የዕብራውያን መልእክት የምክር መጽሐፍ ነው። በመሆኑም አንባቢያን መንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዳያሸቆለቁልና የእግዚአብሔር ቅጣት እንዳይደርስባቸው የእግዚአብሔርን ቃል እንዲሰሙና እንዲያስተውሉ አበክሮ ይመክራቸዋል።

3. ዕብራውያን የምርመራ መጽሐፍ ነው

ይህንን መጽሐፍ በምታጠኑበት ጊዜ፣ «የምናምነው የእግዚአብሔርን ቃል ነው ወይስ ሊወድቁ የደረሱትን የዚህች ዓለም ነገሮች?» ስትሉ ራሳችሁን ትጠይቃላችሁ።

ይህ መልእክት የተጻፈው በታሪክ ውስጥ ወሳኝ በሆነ ወቅት ለነበሩት ክርስቲያኖች ነበር። ቤተ መቅደሱ ቆሞ እንስሳት አሁንም ለመሥዋዕትነት በመቅረብ ላይ ነበሩ። ከጥቂት ዓመታት በኋላ ግን ከተማይቱም ቤተ መቅደሱም ይፈርሳሉ። አይሁዶችም ወደ ሌሎች አገሮች የሚበተኑ ሲሆን፤ ከእነዚህም መካከል የአይሁድ ክርስቲያኖች ይገኙባቸው ነበር። ዘመኑ እየፈረሰ ነበር፤ እግዚአብሔርም የነገሮችን ሥርዓት እያናወጠ ነበር (12:25-29)። ስለሆነም፣ ሕዝቡ የሚጠፉትን ነገሮች ከማመን ይልቅ በጠንካራ የእምነት መሠረት ላይ እንዲቆሙ ሊያሳስባቸው ፈለገ።

ዛሬ ያላቸውም ቤተ ክርስቲያን በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ መሆንዋን አምናለሁ። በዙሪያችን ያለው ነገር ሁሉ በመፈራረስና በመለዋወጥ ላይ ይገኛል። ሰዎች በሕንጻው መሠረት ላይ ሳይሆን የሕንጻው ሠራተኞች በሚቆሙበት መወጣጫ (ስች ፍፍዮልድ ንግ) ላይ ሲደገፉ መኖራቸውን እየተገነዘቡ ናቸው። የእግዚአብሔርም ሰዎች ሳይቀር በዚህ ዓለም ሥርዓት ስለተያዙ የሚተማመኑት በእግዚአብሔር ሳይሆን እንደ ገንዘብ፣ ሕንጻዎችና ፕሮግራሞችን በመሳሰሉት አላፊ

ነገሮች ላይ ነው። እግዚአብሔር ሕዝቡን «ማራወጡን» ሲቀጥል እውነተኛ ያልሆኑ ድጋፎች ሁሉ ይወድቃሉ። በዚህም ጊዜ የእግዚአብሔር ሕዝብ ብቸኛው መተማመኛቸው የእግዚአብሔር ቃል መሆን እንዳለበት ይገነዘባሉ።

እግዚአብሔር ልባችን «በጸጋ እንዲጸና» ይሻል (13:9)። «መጽናት» የሚለው ቃል በተለያዩ መልኮች በዕብራውያን ውስጥ 8 ጊዜያት ተጠቅሷል። ፍችውም፣ «ጸንቶ መቆም፣ አለመናወጥ» ማለት ነው። ይህ ቃል ከሚያስተላልፋቸው አሳቦች መካከል፤ ጥንካሬ፣ አስተማማኝነት፣ ማረጋገጫና ዘለቂታ የሚሉ ይገኙባቸዋል። ይህ የዕብራውያን መጽሐፍ ቁልፍ መልእክት ይመስለኛል። «በዙሪያህ ያለው ነገር ሁሉ እየፈራረሰ አንተ ግን በአስተማማኝ ሁኔታ ልትኖር ትችላለህ!» «የማይናወጥ መንግሥት ስለምንቀበል. . .» (12:28)። የእግዚአብሔር ቃል ጽኑ ሲሆን (2:2)፣ በእርሱ ያለን ተስፋም እንዲሁ ነው (6:19)።

በእርግጥ ኢየሱስ ክርስቶስ ከኃጢአት እንደሚያድን ተቀብሎ የግል አዳኙ አድርጎ ላለመነበት ሰው ደኅንነት የለውም። በአፋቸው እናምናለን እያሉ በአደራቸው እውነተኛውን ደኅንነት የማይገልጹ ሰዎችም ቢሆኑ ደኅንነት የላቸውም (ቲቶ 1:16፤ ማቴ. 7:21-27)። ክርስቶስ ለዘላለም የሚያድነው በእርሱ አምነው ወደ እግዚአብሔር የቀረቡትን ብቻ ነው (ዕብ. 7:25)።

ብዙውን ጊዜ ለምእመናን የምነግራቸው የአንድ ትኬት ሻጭ ታሪክ አለ። ትኬት ሻጩ ወደ አንድ ባቡር ውስጥ ገብቶ የተሳፋሪውን ትኬት ከተመለከተ በኋላ፣ «ጌታይ፣ የተሳሳተ ባቡር ውስጥ ነው የገቡት» ሲል መለሰለት። የሁለተኛውንም ተሳፋሪ ትኬት ተመልክቶ ተመሳሳይ ነገር ነገረው።

ተሳፋሪውም፣ «ረዳቱ እዚህ ግባ ብሎኛል» ሲል መለሰለት።

«እስኪ እንደገና ላረጋግጥ» ሲል ትኬት ሻጩ ተናገረ። በዚህም ጊዜ እርሱ ራሱ የተሳሳተ ባቡር ውስጥ መግባቱን ተገነዘበ!

በተመሳሳይ ሁኔታ የእግዚአብሔርን ቃል በትክክል ያልሰሙና የውሸት እምነት ያላቸው ብዙ ሰዎች ይኖራሉ ብዬ እፈራለሁ። አንዳንድ ጊዜ ሌሎች ሰዎች ምን ማድረግ እንዳለባቸው በመናገር ስለሚባክኑ የራሳቸውን ሁኔታ መመርመር ይሳናቸዋል። የዕብራውያን መልእክት የምርመራ መጽሐፍ ነው፤ እምነታችሁ በትክክል የት እንዳለ እንድትመረምሩ ይረዳችኋል።

4. ዕብራውያን የተስፋ መጽሐፍ ነው

ይህ መጽሐፍ የሚያተኩረው በወደፊት ላይ ነው። ጸሐፊው ስለ መጭው እየተናገረ መሆኑን ያስገነዝበናል (2:5)። ይህም አማኞች ከክርስቶስ ጋር የሚነግሡበት ጊዜ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ የሁሉም ነገሮች ወራሽ ሲሆን (1:2)፤ እኛም የዘላለማዊ ውርስ ተስፋ ተካፋዮች ነን (9:15)። በዕብራውያን 11 እንደተዘረዘሩት የእምነት አባቶች፤ እኛም የወደፊቷን የእግዚአብሔርን ከተማ ለመውረስ እንናፍቃለን (11:10-16፤ 26)

እንደ እነዚህ ታላላቅ የእምነት ሰዎች፤ ሁሉ እኛም በምድር ላይ እንግዶችና መጻተኞች ልንሆን ይገባል (11:13)። ለዚህም ነው እግዚአብሔር በዙሪያችን ሁሉንም ነገር እያናወጠ ያለው። እግዚአብሔር በዚህ ዓለም ነገሮች ላይ መደገፋችንን እንድናቆምና፤ በመጭው ላይ ሕይወታችንን እንድንመሠርት ይፈልጋል። ይህ ማለት ግን ከሚገባው በላይ ስለ መንግሥተ ሰማይ እያሰብን ምድራዊውን ነገር ጭራሽ ችላ ማለት አለብን ማለት ሳይሆን፤ ትኩረታችንን ከዚህ ዓለም ላይ አንሥተን በዘላለማዊ እሴቶች ላይ ማድረግ አለብን ማለት ነው።

አብርሃምና የወንድሙ ልጅ የነበረው ሎጥ እነዚህን ሁለት አመለካከቶች ደህና አድርገው ያብራራልናል (ዘፍጥ. 13-14)። አብርሃም በመረጠው ስፍራ ምቹ ቤት ሠርቶ ሊቀመጥ የሚችል ባለጸጋ ሰው ነበር። ነገር ግን አብርሃም የእግዚአብሔር ባሪያ ነበር። ይህም እንደ እንግዳና መጻተኛ በድንኳን ውስጥ መኖር እንደሚገባው የሚያመለክት ነበር። ሎጥ ግን የምነናውን ሕይወት ትቶ ክፉ ወደ ሆነች የሰዶም ከተማ አቀና። ከእነዚህ ሁለት ሰዎች ይበልጥ እውነተኛ አስተማማኝ ሕይወት የነበረው ማን ነበር? ላይ ላዩን ሲታይ በከተማ ውስጥ ይኖር የነበረው ሎጥ ድንኳን ተክሎ ከሚኖረው ከአብርሃም የተሻለ አስተማማኝ ሕይወት የነበረው ሊመስል ይችላል። ዳሩ ግን ብዙም ሳይቆይ ሎጥ የጦር ምርኮኛ ሆነ! ከዚያም አብርሃም ከምርኮኝነት አስጥሎታል።

የእግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያ አልሰማ ብሎ ሎጥ ወደ ከተማይቱ ተመለሰ። በዚህም ጊዜ እግዚአብሔር ሰዶምንና ገሞራን ሲያወድም ንብረቱን ሁሉ አጥቶ ባዶ እጁን ቀረ (ዘፍጥ. 19)። ሎጥ የዳነ ሰው ቢሆንም (2ኛ ጴጥ. 2:7)፤ ከእግዚአብሔር ቃል ይልቅ በዚህች ዓለም ነገሮች ተማመነ። ሎጥ ለጊዜያዊው ነገር ስለኖረ ዘላለማዊውን ነገር ጥሎታል። ሰማዕቱ የወንጌል መልእክተኛ ጂም ኤሊየት ይህንን አሳብ

ጥሩ አድርጎ ገልጾታል፡- «የራሱ አድርጎ ሊያቆየው የማይችለውን የሚሰጥና ሊያጣው የማይችለውን ለማግኘት የሚሻ አስተዋይ ነው።»

እኔና እናንተ እንደ እግዚአብሔር ልጆች ወደፊት ሽልማት እንደምናገኝ ተስፋ ተስጥቶናል። እንደ ቀድሞዎቹ አብርሃምና ሙሴ ዛሬ የምናሳልፋቸው ውሳኔዎች የነገዎቹ ሽልማቶች ወሳኞች ናቸው። ስለዚህም ውሳኔዎቻችን ሽልማቶችን በማግኘቱ አሳብ ሊነሣሁ ይገባል። አብርሃም የምትመጣውን ከተማ በተስፋ ይጠብቅ ስለነበር (ዕብ. 11:10)፤ እግዚአብሔርን ታዘዘ። ሙሴ ብድራቱን ለመቀበል በተስፋ ስለተመለከተ (11:26)፤ የግብጽን ደስታና ምችት ለመተውቻለ። እነዚህ ታላላቅ የእግዚአብሔር ሰዎች የወደፊቱን ተስፋ እየተመለከቱ በመኖራቸው (11:31፤ 35)፤ የዓለምንና የሥጋን ፈተናዎች ሊቋቋሙ ችለዋል።

ይኸው ተመሳሳይ የእምነት ነገር ነበር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ እንዲሞት ያደረገው። «እርሱ ነውርን ንቆ በፊቱም ስላለው ደስታ በመስቀል ታግሦ. . .» ይላል (12:2)። የዕብራውያን መልእክት የሚያተኩረው፤ «ዛሬ ዓለም ተስፋ በምትሰጥህ ነገር ላይ ተመሥርተህ አትኑር! በዚህች ምድር ላይ እንግዳና መጸተኛ ሁን! በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ!» በሚሉ አሳቦች ላይ ነው።

ይህ መልእክት ጠንካራ ምግብ ሊቀበሉ ለማይችሉና ገና ብዙ እንክብካቤ ለሚፈልጉ «መንፈሳዊ ሕጻናት» የቀረበ አይደለም (5:11-14)። በዚህ መልእክት ውስጥ «ጠንካራ አጥንት» ስለሚገኝ ይህንኑ ለመቆርጠምና ለመመመገብ «ጠንካራ ጥርሶች» ያስፈልጉናል። የዕብራውያን መልእክት የሚያተኩረው ክርስቶስ በምድር ላይ ባከናወነው ተግባር ላይ ሳይሆን (ወተት)፤ በሰማይ እያደረገ ባለው (የቃሉ አጥንት) ላይ ነው። እርሱ ጸጋውን በመስጠት የሚያበረታታን ታላቅ ሊቀ ካህናችን ነው (4:14-16)። እንዲሁም ደግሞ ፈቃዱን እንድንፈጽም የሚያደርገን ታላቅ የበጎች እረኛ ነው (13:20-21)። እርሱ ዓላማውን ለመፈጸም በውስጣችን በመሥራት ላይ ነው። የዚህ ታላቅ አገልግሎት አካል መሆን ምንኛ ታላቅ ነገር ነው!

ዶክተር ኤ. ደብልዩ. ቶዘር፤ «እያንዳንዱ ሰው የራሱን ዓለም መምረጥ አለበት» ይሉ ነበር። እውነተኛ አማኞች መልካሙን የእግዚአብሔርን ቃልና የመጭውን ዓለም ኃይል (6:5) ቀምሰዋል። ይህም በኃጢአት ለተበከለው የአሁኑ ዓለም ሥርዓት ፍላጎት (አፕታይት) እንዳይኖረን ሊያደርግ ይገባል። አብርሃም ትክክለኛውን ዓለምን በመምረጥ የታማኞች አባት ሊሆን ችሏል። ሎጥ ትክክለኛ ያልሆነ ዓለም በመምረጥ የእግዚአብሔር ሕዝብ ጠላቶች አባት ሆኗል

(ዘፍጥ. 19:30-38)። አብርሃም የእግዚአብሔር ወዳጅ ሲሆን (2ኛ ዜና 20:7)፥ ሎጥ ግን የዓለም ወዳጅ ሆኗል። በዚህም ሎጥ ሁሉንም ነገር አጥቷል። የሎጥ ደኅንነት በእሳት እንደ መዳን ስለነበረ (1ኛ ቆሮ. 3:15)፥ በዚህም ሽልማቱን አጥቷል።

5. ዕብራውያን የመክበር መጽሐፍ ነው

የዕብራውያን መልእክት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ማንነትና ተግባር አግዝፎ ያቀርባል። በመጽሐፉ ውስጥ ከዳር እስከ ዳር የተጻፈው ይኸው ዐቢይ እውነት በመጀመሪያዎቹ ሦስት ቁጥሮች ተገልጿል። የእነዚህ ሦስት ቁጥሮች የቅርብ ዓላማ ክርስቶስ ከነቢያት እንደሚበልጥ ማረጋገጥ ነው። ነቢያት አይሁዶች እጅግ ያከብሩዋቸው የነበሩ አገልጋዮች መሆናቸው ይታወቃል።

ክርስቶስ በማንነቱ ከነቢያት በላይ ነው። በመጀመሪያ ደረጃ እንዲሁ በእግዚአብሔር የተጠራ አገልጋይ ብቻ ሳይሆን፤ የእግዚአብሔርም ልጅ ነበር። የዕብራውያን ደራሲ ስለ ክርስቶስ ያቀረበው ገለጻ ከአምላክ በቀር ለሟች ሰዎች ሊያገለግል የሚችል ባለመሆኑ (ዕብ. 1:3)፥ በዚህ መልእክት ውስጥ የክርስቶስን አምላክነት በግልጽ እንዳመለከተ መገንዘብ ይቻላል። «የክብሩ መንጸባረቅ» በመገናኛው ድንኳንና በቤተ መቅደስ ውስጥ የነበረውን የእግዚአብሔርን «የሽክና» ክብር ያመለክታል። (ዘጸ. 40:34-38 እና 1ኛ ነገሥት 8:10ን ተመልከት።) («ሽክና» «ማደር» የሚል ትርጉም ያለው የዕብራይስጥ ቃል ነው።) የክርስቶስና የእግዚአብሔር አብ ግንኙነት የፀሐይና የፀሐይ ጨረር ግንኙነት ዓይነት ነው። ክርስቶስ የእግዚአብሔር የክብሩ ነጸብራቅ ነውና። ጨረሮችን ከፀሐይ መለየቱ አስቸጋሪ እንደሆነ ሁሉ፤ የክርስቶስንም ክብር ከእግዚአብሔር ባሕርይ መለየት አይቻልም።

«የባሕርዩ ምሳሌ» የሚለው (ዕብ. 1:3) «ትክክለኛ ቅጂ» የሚል መልእክት ያስተላልፋል። አሳቡን በቀጥታ ስንወስደው፥ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ማንነት ትክክለኛ አምላል እንደሆነ እንገንዘባለን (ቆላስይስ 2:9 ተመልከት)። «እኔን ያየ አብን አይቷል» ሊል የሚችለው ክርስቶስ ብቻ ነው (ዮሐ. 14:9)። ክርስቶስን ስትመለከት የእግዚአብሔርን ክብር ታያለህ (ዮሐንስ 1:14)።

በሥራውም ክርስቶስ ከነቢያት በላይ ነው። በመጀመሪያ ደረጃ፥ እርሱ የአጽናፈ ዓለሙ ፈጣሪ ነው። እግዚአብሔር ዓለምን የፈጠረው በእርሱ አማካኝነት ነውና (ዕብ. 1:2)። ክርስቶስ ሁሉንም በቃሉ መፍጠር ብቻ ሳይሆን (ዮሐ. 1:1-5)፥ ሁሉንም ነገር የሚደግፈው በዚሁ ኃያል ቃሉ ነው (ዕብ. 1:3)። «እርሱም ከሁሉ በፊት ነው፤ ሁሉም በእርሱ ተጋጥሞአል» (ቆላስይስ 1:17)።

«መጋጠም» ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጡ ቃል አንድን ነገር «ይዞ ከአንድ ቦታ ወደ ሌላው መውሰድ» የሚል ፍች አለው። ይህም ክርስቶስ ፈጣሪና ለጋሽ አምላክ ከመሆኑም በላይ፣ ይህንን ዓለም በመለኮታዊ ጥበብ ወደታቀደለት ፍጻሜ እንደሚመራው ያስረዳል።

በተጨማሪም፣ ክርስቶስ ከነቢያት ሁሉ ልቆ የእግዚአብሔርን ቃል የሚያውጅ ነቢይ ነው። በክርስቶስና በሌሎች ነቢያት መካከል የሚታየውን ንጽጽር በቀላሉ መገንዘብ ይቻላል።

<u>ክርስቶስ</u>	<u>ነቢያት</u>
እግዚአብሔር ወልድ	በእግዚአብሔር
	የተጠሩ አገልጋዮች
አንድ ወልድ	ብዙ ነቢያት
የፍጻሜውና	የተከፋፈለና
የተሟላው መልእክት	ያልተሟላ መልእክት

በእርግጥ የብሉይ ኪዳንም ሆነ የወንጌል መገለጥ የመጣው ከእግዚአብሔር ነው። የመገለጡን ደረጃ አስመልክቶ ግን ክርስቶስ ከእግዚአብሔር ዘንድ የመጣው «የመጨረሻው ቃል» ነው። ክርስቶስ የእግዚአብሔር መልእክት ሁሉ ምንጭ፣ ማዕከልና ፍጻሜ ነው።

የክርስቶስ አገልግሎት እንደ ካህን አገልግሎት መሆኑ ታላቅነቱን ያሳያል። እርሱ ኃጢአታችንን በራሱ አነጻው (1:3)። ይጌኛው የአገልግሎቱ ገጽታ ከ7 እስከ 10 ባሉት ምዕራፎች በዝርዝር ይብራራል።

በመጨረሻም፣ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ንጉሥ ይገዛል (1:3)። ሥራውም ስለተጠናቀቀ በእግዚአብሔር በግርማው ቀኝ ተቀምጧል። ይህም የክብር ስፍራ ነው። ይህም ወልድ ከአብ እኩል መሆኑን ያመለክታል። በመሆኑም የትኛውም ፍጡር በእግዚአብሔር ቀኝ ሊቀመጥ አይችልም።

ክርስቶስ ፈጣሪ፣ ነቢይ፣ ካህንና ንጉሥ በመሆኑ፤ ከእርሱ በፊት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከቀረቡት አገልጋዮች ሁሉ ይበልጣል። የክርስቶስ መልክ በተለወጠበት ተራራ ላይ አብ፣ «በእርሱ ደስ የሚለኝ፣ የምወደው ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት» ማለቱ (ማቴ. 17:5) አስገራሚ ሊሆን አይችልም። በዚያ ስፍራ ከታላላቅ ነቢያት ሁለቱ (ሙሴና ኤልያስ) ከእርሱ ጋር ነበሩ። እርሱ ግን ከእነርሱ በላይ ነው።

የዕብራውያንን መልእክት በምናጠናበት ጊዜ፣ ዓላማችን አእምሮአዊ ጉጉትን የሚቀስቅሱ አስተምህሮአዊ ጉዳዮችን መመራመር እንዳልሆነ መገንዘቡ ጠቃሚ ነው። ደግሞም አንዳንድ አስተምህሮዎችን

የማጥቃትም ሆነ የመመከት ዓላማ እንደሌለን ግልጽ ሊሆን ይገባል። ስለዚህ ዓላማችን እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል የሚያስተላልፈውን መልእክት መስማትና ማስተዋል ነው። ስለሆነም፤ «ኢየሱስን ልናይ እንወዳለን!» (ዮሐ. 12:21) የሚለውን የግሪኮች ጸሎት ልናስተጋባ ይገባል። እንግዲያውስ ዓላማችን ክርስቶስን በሚገባ አውቆ የበለጠ ከፍ ከፍ አድርጎ ማክበር ከሆነ፤ ስለ መጽሐፉ ያለን የአመለካከት ልዩነት ሁሉ እርሱን በምናመልከበት ጊዜ ይዘነጋል።

የዚህን አስደሳች መጽሐፍ አጠቃላይ አሳብ ለመጨበጥ እንችል ዘንድ የሚከተለውን አስተዋጽኦ እንመልከት፡-

አስተዋጽኦ

1. ከሌሎች የሚበልጥ ማንነት - ክርስቶስ (ምዕ. 1-6)

ሀ. ከነቢያት በላይ (1:1-3)

ለ. ከመላእክት በላይ (1:4-2:18)

(ምክር፡- ከቃሉ ስለ መውደቅ፤ 2:1-4)

ሐ. ከሙሴ በላይ (3:1-4:13)

(ምክር፡- ቃሉን ስለ መጠራጠር፤ 3:7-4:13)

መ. ከአሮን በላይ (4:14-6:20)

(ምክር፡ ስለ ድንዛዜ፤ 5:11-6:20)

2. ከሌሎች የሚበልጥ ክህነት - መልክ ጺዴቅ (ምዕ. 7-10)

ሀ. የሚበልጥ ሥርዓት (ምዕ. 7)

ለ. የሚበልጥ ቃል ኪዳን (ምዕ. 8)

ሐ. የሚበልጥ መቅደስ (ምዕ. 9)

መ. የሚበልጥ መሥዋዕት (ምዕ. 10)

(ምክር፡- ቃሉን ስለ መናቅ፤ 10:26-39)

3. የሚበልጥ መርሕ - እምነት (ምዕ. 11-13)

ሀ. ታላቅ የእምነት ምሳሌዎች (ምዕ. 11)

ለ. በእምነት መታገሥ - ቅጣት (ምዕ. 12)

(ምክር፡- ቃሉን ስላለመታዘዝ፤ 12:14-29)

ሐ. የማጠቃለያ ተግባራዊ ምክሮች (ምዕ. 13)

«ስለዚህ--- ወደ ፍጻሜ (ብስለት) እንሂድ» (6:1)።

ከመላእክት በላይ

ዕብራውያን 1:4-2:18

በአይሁድ ሃይማኖት ውስጥ መላእክት ዐቢይ ስፍራ ይሰጣቸው ነበር። ለዚህም ቀዳሚው ምክንያት፤ ለሙሴ ሕግ በተሰጠበት ወቅት በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ መላእክት በማጀባቸው ነበር። ይህም በዘዳግም 33:2፤ መዝሙር (68)፤ 17፤ የሐዋርያት ሥራ 7:53 እና በገላትያ 3:19 ተገልጾአል። የዕብራውያን መላእክት ፍሬ ነገር ክርስቶስና በእርሱ በኩል የሚገኘው ደኅንነት ከሙሴ ሕግ እንደሚበልጥ ማሳየት በመሆኑ፤ ደራሲው ስለ መላእክት መጥቀሱ አስፈላጊ ነበር።

ይህ ስለ መላእክት የተነገረው ረዥም ክፍል በሦስት የተከፈለ ነው። በመጀመሪያ፤ ክርስቶስ ከመላእክት እንደሚበልጥ ተገልጾአል (ዕብ. 1:4-14)። ይህንኑ ለማረጋገጥ ከብሉይ ኪዳን ሰባት ጥቅሶች ቀርበዋል። ሁለተኛ፤ አንባቢዎቹ (እኛንም ጨምሮ) በልጁ በኩል ለተገለጸው የእግዚአብሔር ቃል ከፍተኛ ትኩረት እንዲሰጡ ተመክረዋል (2:1-4)። በመጨረሻም፤ የሰውን አካል የለበሰው ክርስቶስ፤ መናፍስት ከሆኑት መላእክት እንዴት እንደሚበልጥ የሚያስረዱ ማብራሪያዎች ቀርበዋል (2:5-18)።

1. ክርስቶስ ከመላእክት እንደሚበልጥ ማረጋገጫ (1:4-14)

በዚህ ክፍል የቀረቡት ሰባት የብሉይ ኪዳን ጥቅሶች፤ ክርስቶስ ከመላእክት እንደሚበልጥ ያረጋግጣሉ። የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ደራሲው እነዚህን ጥቅሶች ሴፕቱዋጀንት ከተባለ የግሪክ ብሉይ ኪዳን ትርጉም እንደወሰደ ይናገራሉ። (ሴፕቱዋጀንት በግሪክ 70 ማለት ነው። 70 ምሁራን/ ሊቃውንት በዕብራይስጥ ቋንቋ የተጻፈውን ብሉይ ኪዳን በግሪክ ቋንቋ እንደተረጎሙ ከትውፊት እንረዳለን። ሴፕቱዋጀንት በእንግሊዝኛ መጻሕፍት ውስጥ 70 ቁጥርን በሚወክሉ ሮማን ቁጥሮች «LXX» የሚገለጽበትም ጊዜ አለ።) ይሁንና፤ በእስትንፋሱ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲጻፍ ያደረገው መንፈስ ቅዱስ፤ እርሱ እንደወደደ ጥቅሶችን ሊመርጥና እውነትን እንደገና ሊገልጽ ይችላል።

እስኪ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከመላእክት እንደሚበልጥ የቀረበውን ገለጻና ይህንኑ ለማረጋገጥ ከብሉይ ኪዳን የተጠቀሱትን ምንባቦች እንመልከት።

ሀ. እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ ነው (1:4-5)። ከመላእክት እንደሚበልጥ የተነገረለት የክርስቶስ ማዕረግ (ስም) «ልጅ» የሚለው ነው። ምንም እንኳ መላእክት ጠቅለል ባለ መልኩ «የእግዚአብሔር ልጆች» ሊባሉ ቢችሉም (ኢዮብ 1:6)፤ በግሉ ይህን ማዕረግ የተቀበለ መልአክ የለም። ይህ ሙሉ በሙሉ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ማዕረግ ነው። ይህን አሳብ ለማጠናከር የቀረበው የመጀመሪያው ጥቅስ መዝሙር 2:7 ነው። «አንተ ልጄ ነህ! እኔ ዛሬ ወልጀሃለሁ።» ጳውሎስ ይህ «ልጆት» የትንሣኤው ወቅት እንደነበር ያስረዳል (የሐዋ. 13:33)። ከዘላለም ዘመናት ጀምሮ ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ወልድ ነበር። ከዚያም ራሱን በማዋረድ ሰው ሆነ (ፊልጵ. 2:5-6)። በትንሣኤው ግን ከአብ የተቀበለውን ያንኑ ስብእና ከፍ ከፍ በማድረግ ወደ ጎን ትቶት የነበረውን ዘላለማዊ ክብር ተቀበለ (ዮሐ. 17:1፤ 5)። ትንሣኤ፤ «ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው!» ሲል ያውጃል (ሮሜ 1:4)።

ሁለተኛው ጥቅስ 2ኛ ሳሙኤል 7:14 ነው። በዳዊት ሕይወት የዚህ ጥቅስ የቅርብ ተዛምዶ እግዚአብሔር ልጁ ሰሎሞንን እንደሚወደውና እንደ ልጅ እንደሚቀጣው የሚያሳይ ነው [መዝ. (89):27 አንብብ]። ዋንኛ ተዛምዶው ግን ከሰሎሞን በሚልቀው የኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት የሚንጸባረቅ ይሆናል (ማቴ. 12:42)።

ለ. እርሱ አምልኮን የሚቀበል በኩር ነው (ዕብ. 1:6) በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ «በኩር» ሁልጊዜም መጀመሪያ መወለድን አያመለክትም። ምንም እንኳ ሰሎሞን በይፋዊ የዘር ሐረግ ዝርዝር ውስጥ አሥረኛው ልጅ ቢሆንም (1ኛ ዜና 3:1-5)፤ እግዚአብሔር ግን በኩር አድርጎታል። በኩሩ ልጅ የመውረስና የተለየ በረከት የመቀበል መብት ስላለው፤ ይህ ቃል ደረጃንና ክብርን የሚያመለክት ነው። ክርስቶስ «የፍጥረት ሁሉ በኩር ነው» (ቆላስይስ 1:15)። ለዚህም ምክንያቶቹ ሁሉንም ነገር መፍጠሩና ከሙታን ከተነሡት ሁሉ ቀዳሚ መሆኑ ናቸው (ቆላስይስ 1:18)። ወደ ዓለም በመጣ ጊዜ መላእክት ሰግደውለታል። (ይህ ጥቅስ የተወሰደው ከሮሜ 32:43 የሴፕቱዋጀንት ትርጉም ነው። ይህም፤ «ሰማያት ከእርሱ ጋር ደስ ይበላቸው። የእግዚአብሔርም ልጆች ያክብሩት!» የሚል ነው።) ይህ እግዚአብሔር እንዲያደርጉት ያዘዛቸው በመሆኑ፤ የክርስቶስን አምላክነት ያረጋግጣል። የእግዚአብሔር መላእክት ፍጡር የሆነን አካል አያመልኩምና።

ሐ. መላእክት አገልግለውታል (ዕብ. 1:7)። ይህ ከመዝሙር (104):4 ላይ የተወሰደ ምንባብ ነው። «መንፈስ» የሚለው ቃል የተተረጎመባቸው የዕብራይስጥና የፅርዕ ቃላት «ነፋስ» ተብለውም

ተተርጉመዋል። መላእክት በምድር ላይ በሚያገለግሉበት ጊዜ በሰው አምላል ሊገለጹ ቢችሉም እንኳ፤ ሥጋዊ አካል የሌላቸው ፍጡራን መናፍስት ናቸው። ጌታችን በምድር ላይ በነበረ ጊዜ መላእክት አንዳንድ ጊዜ ያገለገሉት ሲሆን (ማቴ. 4:11፤ ሉቃስ 22:43)፤ አሁንም እርሱንና እኛን ያገለግላሉ።

መ. ክርስቶስ በዙፋን ላይ የተቀመጠና የተቀባ አምላክ ነው (ዕብ. 1:8-9)። አንዳንድ የሐሰት አስተማሪዎች ይህንን ከመዝሙር (45)፡6-7 የተወሰደውን ጥቅስ፤ «መለኮታዊ ዙፋንህ---» ብለው ይተረጉማሉ። ይህንንም የሚያደርጉት የክርስቶስን አምላክነት የሚያሳይ አሳብ ለመቀበል ስለሚቸገሩ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጻፈው ትርጉም ግን፤ «አምላክ ሆይ፤ ዙፋንህ ከዘላለም እስከ ዘላለም ጸንቶ ይኖራል» ተብሎ መነበብ አለበት። መላእክቱ በዙፋኑ ፊት ያገለግሉታል እንጂ በዙፋኑ ላይ አይቀመጡም። ከመዝሙረ ዳዊት (110) ዐበይት አስተምህሮዎች አንዱ እግዚአብሔር የቀባው መሢሕ አሁኑኑ በክብር ዙፋን ላይ የተቀመጠ መሆኑ ነው። ክርስቶስ ራሱ ይህንን ትርጉም አዘል መዝሙር የጠቀሰ ሲሆን (ማርቆስ 12:35-37፤ 14:62)፤ ጴጥሮስም በበዓለ ኅምሳ ቀን ጠቅሶታል (የሐዋ. 2:34-36)። ጌታችን ገና ወደ ምድራዊ መንግሥቱ ባይገባም፤ በክብር ነግሦ አል (ኤፌ. 1:20)።

ክርስቶስ ወደ ሰማይ ዐርጎ በከበረ ጊዜ፤ ለሰማያዊ አገልግሎቱ በደስታ ዘይት ተቀብቷል (ዕብ. 1:9)። ይህ ምናልባትም ጴጥሮስ በበዓለ ኅምሳ ዕለት የጠቀሰውን መዝሙር 16:11ን ያመለክት ይሆናል። «... በፊትህም በሐሤት ትሞላኛለህ» (የሐዋ. 2:28)። ይህ እንዴት ያለ አስደሳች ትእይንት ሊሆን እንደሚችል መገመት ትችላላችሁ! መዝሙር 45 የሠርግ መዝሙር ሲሆን፤ ጌታችን ዛሬ በፊቱ ያለውን እየተካፈለ ሰማያዊ የሙሽራነት ሕይወት ይኖራል (ዕብ. 12:2)። መላእክት ያወድሱታል፤ ነገር ግን የእርሱን ሥልጣን ወይም ደስታ ሊጋሩ አይችሉም። የጌታችን ዙፋን ዘላለማዊ መሆኑ ዘላለማዊ አምላክ መሆኑን ያመለክታል።

ሠ. እርሱ ዘላለማዊ ፈጣሪ ነው (1:10-12)። ይህ ረዥም ጥቅስ የተገኘው ከመዝሙር (102)፡25-27 ነው። መላእክት ራሳቸውም የፍጥረታት አካል በመሆናቸው ምድርን አልመሠረቷትም። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ፈጣሪ አምላክ በመሆኑ አንድ ቀን አሮጌውን ፍጥረት አስወግዶ አዲሱን ይጀምራል። በዙሪያችን ያለው ሁሉ ሲለወጥ፤ እርሱ ግን ያው ነው። «ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንት፤ ዛሬም ለዘላለምም ያው ነው» (ዕብ. 13:8)። አሮጌው ፍጥረት አንድ ቀን ለአዲሱ ስፍራ በመልቀቅ እንደ ሸማ ተጠቅልሎ ያልፋል።

ሰ. ክርስቶስ ገዥ ሲሆን መላእክት ግን አገልጋዮች ናቸው (1:13-14)። እዚህ ላይ ደራሲው መዝሙር (110)፣17 ይጠቅሳል። ክርስቶስ አሁን በአብ ቀኝ በከብር መቀመጡ በአዲስ ኪዳን ውስጥ በብዙ ስፍራዎች ተመልክቷል (ማቴ. 22:43-44፤ 26:64፤ ማር. 16:19፤ ዮሐ. 2:33-34፤ ሮሜ 8:34፤ ቆላስይስ 3:1፤ ዕብ. 1:3፤ 13፤ 8:1፤ 10:12፤ 12:2፤ 1ኛ ጴጥ. 3:22 አንብብ)። መላእክት በዙፋኑ ላይ የተቀመጠውን ጌታ የሚያገለግሉ መናፍስት ናቸው። እንዲሁም ደግሞ በክርስቶስ በማመን የደኅንነት ወራሾች የሆነውን እኛንም ያገለግሉናል። ታዲያ የእግዚአብሔር መላእክት እኛን ማገልገላቸው እግዚአብሔር እንዴት እንዳከበረን አያሳይምን?

በእነዚህ ጥቅሶች አማካኝነት የቀረቡትን ማስረጃዎች ችላ ማለት የሚቻል አይሆንም። ኢየሱስ ክርስቶስ ከመላእክት ይበልጣል። እንዲሁም በመላእክት አጃቢነት ለእስራኤል ሕዝብ ከተሰጠው ሕግም ክርስቶስ እንደሚበልጥ ይመስክራል።

2. ተግሣጽ- ቃሉን አስተውሉ እንጂ ወደ ኋላ አትበሉ (ዕብ. 2:1-4)

ይህ በዕብራውያን መላእክት ውስጥ ከሚገኙ አምስት ተግሣጾች የመጀመሪያው ነው። የእነዚህ ተግሣጾች ዓላማ አንባቢያኑ ለእግዚአብሔር ቃል ትኩረት እንዲሰጡና እንዲታዘዙ ማበረታታት ነው። በምዕራፍ አንድ ውስጥ እንደተመለከትነው፣ እነዚህ ተግሣጾች እየጠነከሩ በመሄድ ከእግዚአብሔር ቃል በማፈንገጥ የእግዚአብሔርን ቃል ወደ አለመታዘዝ ያድጋሉ (12:14-29)። እንዲሁም ደግሞ እግዚአብሔር ልጆቹ በእርሱ ላይ ሲያምፁ ዝም ብሎ እንደማያልፍም ተመልክተናል። እግዚአብሔር መገሠጹን የሚቀጥል ሲሆን፣ አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜም የእርሱ የሆኑትን መቅጣቱ የማይቀር ነው።

ደራሲው በሚጽፍበት ጊዜ ራሱንም በመጨመር «እኛ» ስለሚል፣ ተግሣጹ የተጻፈው ለአማኞች እንደሆነ እንረዳለን። በዚህ ስፍራ የተመለከተው አደጋ መዳናችንን ቸል ማለት ነው። ደራሲው «ብንተው» ሳይሆን፣ «ቸል ብንል» እንዳለ ልብ በሉ። ዓላማው ኃጢአተኞች ወደ ጌታ እንዲመጡ ማበረታታት ሳይሆን፣ ክርስቲያኖች ከጌታ የተቀበሉትን ታላቅ መዳን አከብረው እንዲይዙ ለማሳሰብ ነው።

ደራሲው በ2:1፣ «ከሰማነው ነገር ስተን እንዳንወድቅ» ሲል ያቀረበውን አላብ፣ በ6:19 በመልሕቅ ምላሴ አድርጎ ያብራራዋል። ይህንንም ያደረገው በእግዚአብሔር የተሰፋ ቃሎች ላይ ለመደገፍ ምን ያህል ጽኑ ዋስትና እንዳለን ለማሳየት ነው። ምናልባትም ከየትኛውም ነገር በላይ ለብዙ መንፈሳዊ ከንቱነቶች የሚዳርገን ቸልተኝነት ሳይሆን

አይቀርም። የእግዚአብሔርን ቃል፥ ጸሎት፥ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር መሳተፍ ስንተው (10፡25 አንብብ) እና ሌሎችም ለመንፈሳዊ ዕድገት የሚጠቅሙንን ዕድሎች ሁሉ ቸል ስንል ያን ጊዜ ወደ ውድቀት እናመራለን። የምንሸራተተው እኛ ነን እንጂ መልሕቁ አይደለም።

በብሉይ ኪዳን ዘመን፥ የእግዚአብሔርን ቃል ያላከበሩ ሰዎች አንዳንድ ጊዜ ይቀጡ ነበር። ይህ የቅጣት ቃል በመላእክት አማካይነት ይተላለፍ ነበር። ይልቁንም በዚህ ዘመን ላለው ከእግዚአብሔር ልጅ ለተሰጠን ቃል ምን ያህል የከበደ ኃላፊነት እንደተቀበልን አስተውለናል? በቁጥር 2፥ ላይ በ«መተላለፍ» የምንፈጽማቸውን ኃጢአቶች ሲያመለክት፥ «አለመታዘዝ» ደግሞ ቃሉ የሚያዘንን መልካም ተግባር ከሥራ ላይ ሳናውል መቅረታችንን ያስረዳል።

አንድ የቤተ ክርስቲያን መጋቢ «ቅዱሳን የሚፈጽሟቸው ኃጢአቶች» በሚል ርእስ ተከታታይ ስብከቶችን ያቀርብ ነበር። የመጋቢው ተግሣጽ ጠንከር በማለቱ መለዘብ እንዳለበት የተሰማው አንድ የቤተ ክርስቲያኒቱ አባል፥ «የቅዱሳን ኃጢአት ከሌሎች ኃጢአቶች ጋር እኩል መታየት አለበት?» ሲል ጠየቀ። መጋቢውም፥ «ልክ ነህ ከሌሎች ጋር በእኩል መታየት የለበትም። የቅዱሳኑ ኃጢአት የከፋ ነው» ሲል መለሰ።

ዛሬ አማኞች «ከጸጋ በታች» በመሆናቸው «ከሕግ በታች» በነበሩት ላይ ይደርስ ከነበረው የእግዚአብሔር ቅጣት ነፃ እንደሚሆኑ እናስባለን። ነገር ግን ብዙ ከተሰጠው ብዙ እንደሚጠበቅ መገንዘብ ይኖርብናል። እግዚአብሔር በልጁ በኩል የተናገረን መሆኑ ብቻ ሳይሆን፥ የተነገረን ቃል በሐዋርያዊ ተምህራትም አማካይነት ተረጋግጧል (2፡4)። «ምልክቶችና ድንቆች» የሚለው ቃል በአዲስ ኪዳን ውስጥ አሥራ አንድ ጊዜያት ተጠቅሷል። በዚህ ስፍራ ለቃሉ ምስክርነት በመስጠት ያጸኑትን ተአምራት ያመለክታል። እነዚህም ተአምራት በሐዋርያት በኩል የተፈጸሙ ነበሩ (ማር. 16፡17-20፤ የሐዋ. 2፡43 አንብብ)። ዛሬ የተሟላ የእግዚአብሔር ቃል ስላለን፥ ሐዋርያዊ ተአምራት አያስፈልጉንም። በዚህ ዘመን እግዚአብሔር ለቃሉ ምስክርነት የሚሰጠው በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ነው (ሮሜ 8፡16፤ 1ኛ ዮሐ. 5፡1-3)። እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያገለግሉ ዘንድ መንፈስ ቅዱስ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የተለያዩ የጸጋ ስጦታዎችን ያድላል። (ኤፌ. 4፡ከ11 ጀምሮ፤ 1ኛ ቆሮ. 12)።

ዛሬ ብዙ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ቃል በቸልታ ይመለከታሉ። በግልም ሆነ በጋራ የእግዚአብሔርን ቃል ከማንበብና ከጸሎት መራቁ የብዙ መንፈሳዊ ውድቀቶች መንሥኤ እንደሆነ ከመጋቢነት

አገልግሎቱ ተረድቻለሁ። እያንዳንዱ አማኝ የዚህን አላብ እውነትነት ስለሚያውቅ ምሳሌዎችን ማብዛት አያስፈልገኝም። እያንዳንዱ በራሱ ወይም በሌሎች ሰዎች ሕይወት ውስጥ የዚህ ዓይነቱን መንፈሳዊ ውድቀት እንደሚታዘብ የተረጋገጠ ነው።

«የበረከት ሁሉ ምንጭ ሆይ፥ ና» (Come, Thou Fount of Every Blessing) የሚለውን ተወዳጅ መዝሙር የደረሰው ሮበርት ሮቢንሰን፤ ወደ ክርስቶስ የመጣው በጆርጅ ዋይትፊልድ ታላቅ የወንጌል ስብከት አገልግሎት ወቅት ነበር። ይህ ሰው ጌታ በመጋቢት አገልግሎት በከፍተኛ ደረጃ ከተጠቀመበት በኋላ መንፈሳዊ ነገሮችን ችላ በማለቱ ወደ ዓለም ተመለሰ። በዚህም ጊዜ ሰላም ለማግኘት በመሻት ወደ ተለያዩ አገሮች ይጓዝ ጀመር። ከጉዞዎቹ በአንደኛው ላይ ግሩም መንፈሳዊ ሕይወት ከነበራት አንዲት ወጣት ጋር ተገናኘ።

«ስለዚህ ስለማነበው መዝሙር ምን ታስባለህ?» ስትል ለሮቢንሰን የመዝሙር ደብተሩን ሰጠችው። መዝሙሩ ራሱ የደረሰው ነበር! ጥያቄዋን ለመሸሽ ቢፈልግም የሚቻል ሆኖ አላገኘውም። የሚናገረው ራሱ ጌታ ነበርና። በመጨረሻም፤ ማንነቱን በመግለጽ ከጌታ እንዴት እንደኮበለለ ገለጸላት።

«ግን እነዚህ የምሕረት ምንጮች እኮ አሁንም እየፈሰሱ ናቸው» ስትል ወጣቷ የእግዚአብሔርን ምሕረት አረጋገጠችላት። በመጨረሻም፤ በወጣቷ ማበረታቻ ሮቢንሰን ልቡ ተሰብሮ በኑዛዜ ወደ ጌታ ሊመለስ ችሏል።

በቀላል በወጀብ መገፋት ይቻላል፤ ግን ትልቁን ማዕበል መቋቋሙ አስቸጋሪ ነው። ደኅንነታችን ከፍተኛ ዋጋ የተከፈለበት ታላቅ ደኅንነት ነው። ወደ ሕይወታችንም ታላላቅ የተስፋ ቃሎችንና በረከቶችን ያመጣልናል። ወደ ከበረው ታላቅ የክብር ውርስም ይመራናል። ይህንን ደኅንነት እንዴት ቸል ልንለው እንችላለን?

3. ማብራሪያ- ክርስቶስ በሰብአዊነቱ ምክንያት ለምን ከመላእክት እንዳላነሰ (ዕብ. 2፡5-18)

መላእክት ሥጋዊ አካል ሳይኖራቸው የሚያገለግሉ መሆናቸው፤ በምድር ላይ በሚያገለግልበት ጊዜ ሥጋዊ አካል ለብሶ ከነበረው ክርስቶስ የሚያስበልጣቸው ይመስላል። (አሁን ግን በአንዳች ውስንነት ያልተከለለ የከበረ አካል አለው።) ደራሲው የጌታችን ሰብአዊነት መስናክል ወይም የበታችነት ምልክት ያልሆነባቸውን ምክንያቶች አብራርቷል።

ሀ. ሰብአዊነቱ ሰው መጀመሪያ ተቀብሎ ሳይጠቀምበት የቀረውን የአገዛዝ ብቃት እንዲጎናጸፍ አስችሎታል (2:5-9)። ይህ አሳብ የተደገፈበት ጥቅስ ከመዝሙር 8:4-6 የተወሰደ ሲሆን፤ በጥንቃቄ ብታነበው መልካም ነው። እግዚአብሔር የመጀመሪያዎቹን ወንድና ሴት በፈጠረ ጊዜ፤ በፍጥረቱ ላይ እንዲገዙ ሥልጣን ሰጣቸው (ዘፍጥ. 1:26-31)። ዳዊት እግዚአብሔር ሥልጣኑንና ኃይሉን ለደካማ ሰው በማጋራቱ ይደነቃል! ሰው ከመላእክት ትንሽ ዝቅ ብሎ የተፈጠረ (እናም ከመላእክት ያነሰ) ቢሆንም፤ ከመላእክት የበለጠ የመልካም ዕድሎች ተጠቃሚ ሊሆን በቅቷል። እግዚአብሔር መላእክት የመጭው ዓለም ወራሾች እንደሚሆኑ ቃል አልገባላቸውም (ዕብ. 2:5)።

ነገር ግን ዛሬ ሰው በተሰጠው ሥልጣን ፍጥረታትን እየገዛ ባለመሆኑ ሰው ዓሦችን፤ ወፎችንና እንስሳትን ሊቆጣጠር አይችልም። ራሱንም እንኳ ለመቆጣጠር እየቸገረው ነው! «ስለዚህ በአሁኑ ጊዜ ሁሉም ነገር ተገዝቶለት አናይም» (2:8)።

ነገር ግን ኢየሱስ ክርስቶስን እናየዋለን! (2:9)። እርሱ ለሰው ልጅ ግራ መጋባት እግዚአብሔር ያዘጋጀው መልስ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ የመጣው ለሰው ኃጢአት መከራ ተቀብሎ ሊሞትና ሰው በኃጢአት ምክንያት ያጣውን የገዢነት ሥልጣኑን ለመመለስ ነው። ጌታችን በምድር ላይ በነበረ ጊዜ ይህንኑ ሰው በኃጢአቱ ምክንያት ያጣውን ሥልጣን ተግባራዊ አድርጓል። በዓሦች (ሉቃስ 5:1-11፤ ማቴ. 17:24-27፤ ዮሐ. 21:1-11)፤ በዶሮ (ሉቃስ 22:34፤ 60)፤ በዱር እንስሳት (ማር. 1:12-13) እና በቤት እንስሳት ላይ (ማር. 11:1-7) ሥልጣኑን አሳይቷል። ኢየሱስ ክርስቶስ የኋለኛው አዳም በመሆን (1ኛ ቆሮ. 15:45)፤ ሰው በኃጢአቱ ምክንያት ያጣውን ሥልጣን መልሷል። ዛሬ ሁሉም ነገር ከእግሮቹ በታች ናቸው (ኤፌ. 1:20-23)።

ሰው የክብርና የምስጋና ዘውድ ተጭኖለት ነበር (ዕብ. 2:7)። ነገር ግን ዘውዱን ጥሎ የኃጢአት ባሪያ ሆነ። አሁን ኢየሱስ ክርስቶስ ያንን «ክብር» መልሶ በእጁ ስላስገባ (2:9)፤ አማኞች ዛሬ የንጉሣዊ አገዛዙ ተካፋዮች ናቸው (ራእይ 1:5-6)። ጌታ አንድ ቀን መንግሥቱን ሲመሠርት ከእርሱ ጋር አብረን በክብር እንገማላለን። ኢየሱስ ክርስቶስ ይህንን ሁሉ ያደረገው ለእኛ ሲሆን፤ ያደረገውም ከእግዚአብሔር ጸጋ የተነሣ ነው (ዕብ. 2:9)። የሰውን ሥጋ ባይለብስ ኖሮ፤ ለሰዎች ሁሉ ሲል ባልሞተ ነበር (2:9)። መላእክት እንደማይሞቱ እውነት ነው። እንዲሁም ደግሞ መላእክት ኃጢአተኞችን እንደማያድኑና ሰው ያጣውን ሥልጣን እንደማይመልሱለት እውነት ነው።

ለ. ሰብአዊነቱ ብዙ ልጆችን ወደ ክብር እንዲያመጣ አስችሎታል (2:10-13)። ክርስቶስ የመጨረሻው አዳም ብቻ ሳይሆን የደኅንነት መሪም /ካፒቴን (በኩር) ነው። «ካፒቴን» የሚለው የእንግሊዝኛ ቃል በቀጥታ ሲተረጎም «ፈር ቀዳጅ - ሌሎች ይከተሉ ዘንድ መንገዱን የሚከፍት» የሚል ፍች ይሰጣል። (በ1954 የታተመው የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስም «ራስ» ሲል ይህንኑ ተመሳሳይ መልእክት ያስተላልፋል።) ክርስቶስ ሰው ይሆን ዘንድ ክብሩን ተወ። ነገር ግን ከሞት ተነሥቶ ወደ ሰማይ ባረገ ጊዜ ክብሩ ተመልሶለታል። አሁንም ያድናቸው ዘንድ በእርሱ የሚያምኑ ሁሉ የእዚያ ክብር ተቋዳሾች ናቸው (ዮሐ. 17:22-24)። በዚህ ዓይነት ብዙ ልጆችን ወደ ክብር በማምጣት ላይ ነው!

ክርስቶስ ከእኛ ጋር አንድ ሆኗል፤ እኛም ከእርሱ ጋር አንድ ሆነናል። በመንፈስም ከእርሱ ጋር አንድ ነን። እንዲያውም እኛ ወንድሞቹ ነን (ዕብ. 2:12)። ደራሲው መሢሐዊ መልእክት የያዘውን መዝሙር (22):22ን ይጠቅሳል። በዚህ መዝሙር ውስጥ ክርስቶስ፣ ክርስቲያኖች ወንድሞቹ እንደሆኑ ያስረዳል። ይህም እኛ የእግዚአብሔርን ልጅ ባሕርይ እንደምንጋራና የአንድ ቤተሰብ አባላት መሆናችንን ያሳያል። ይህ እንዴት የሚያስደንቅ የእግዚአብሔር ጸጋ ነው!

የዕብራውያን ጸሐፊ ከሴፕቱዋጂንት ውስጥ ኢሳይያስ 8:17-18ንም ጠቅሷል። ይህ በቁሙ የሚያመለክተው ተጠቃሾች ኢሳይያስና ትርጉም አዘል ስሞች የተሰጧቸው ልጆቹ መሆናቸው ይታወቃል። (ኢሳ. 7:3፤ 8:1-4 አንብብ)። ነገር ግን ምንባቡ በዋነኛነት የሚያመለክተው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ነው። አማኞች ወንድሞቹ ብቻ ሳንሆን ልጆቹም ጭምር ነን (ዕብ. 2:13)። ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር መጥቶ ሰው ባይሆን ኖሮ ክብሩን እንካፈል ዘንድ ከምድር ሊወስደን አይችልም ነበር። ትስእብት/ ተሰግዎ፣ ስቅለትና ትንሣኤ ጎን ለጎን የሚሄዱ ነገሮች ናቸው። እነዚህም ሁሉ ወደ ክብር የሚመሩ ናቸው።

ወደፊት ከመቀጠላችን በፊት በ2:10 ውስጥ በምትገኝ አንዲት ሐረግ ላይ መነጋገር ይኖርብናል። «የመዳናቸውን ራስ በመከራ ይፈጽም ዘንድ» የሚለው ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ በነበረ ጊዜ ፍጹም እንዳልነበረ አያመለክትም። «ፍጹም» ሲል ቃሉ «ሙሉ፣ ውጤታማ፣ ብቁ» በሚሉ ቃላት ሊተካ ይችላል። ኢየሱስ ክርስቶስ የሰውን ሥጋ ባይለብስና መከራ ተቀብሎ ባይሞት ኖሮ፣ ብቁ አዳኝና ሊቀ ካህን ሊሆን አይችልም ነበር።

ሐ. ሰብአዊነቱ ሰይጣንን ትጥቅ እንዲያስፈታና እኛን ከሞት እንዲያድን አስችሎታል (2:14-16)። መላእክት የማይሞቱ ስለሆኑ።

ክርስቶስ መላእክትን ለማዳን አልመጣም (ቁ. 16ን ተመልከት)። እርሱ የመጣው የሰውን ልጆች ለማዳን ነው ይህን ለማድረግ የሰውን ሥጋና ደም ወስዶ ሰው መሆን ነበረበት ማለት ነው ይህን ሲያደርግ ብቻ ነበር ሊሞትና በሞቱም ሰይጣንን ድል ሊነሳ የሚችለው። ሰይጣን አሁንም በእንቅስቃሴና በሥራ ላይ ስለሚገኝ፤ «ይሽር ዘንድ» የሚለው ሐረግ የዲያብሎስን የህልውና ማከተም አያመለክትም። እንዲተላለፍ የተፈለገው መልእክት ክርስቶስ የሰይጣንን ክፉ ተግባር እንዳስናከለ ነው። ሰይጣን ትጥቁን እንዲፈታ ተደረገ እንጂ ሙሉ በሙሉ አልተደመሰሰም።

ሰይጣን የሞት ሥልጣን የነበረው እንዴት ነው? የመጨረሻው የሞት ሥልጣን በአምላካችን እጅ ነው (ዘዳግ. 32:39፤ ማቴ. 10:28፤ ራእይ 1:18)። ሰይጣን ሊያደርግ የሚችለው እግዚአብሔር የፈቀደለትን ብቻ ነው (ኢዮብ 1:12፤ 2:6)። ነገር ግን ሰይጣን የኃጢአት ቀዳሚ ጠንላሽ ስለሆነ (ዮሐ. 8:44) እና ኃጢአት ሞትን ስለሚያስከትል (ሮሜ 6:23)፤ ሰይጣን በሞት ላይ ሥልጣን የሚኖረው በዚህ አኳኋን ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ ሰይጣንን ነፍሰ ገዳይ ብሎታል (ዮሐ. 8:44)። ሰይጣን የሞትን ፍርሃት በሰዎች ላይ በማስፈን አገዛዙን ይቀጥላል። መንግሥቱ የጨለማና የሞት ነው (ቆላስይስ 1:13)። በኢየሱስ ክርስቶስ የምናምን እኛ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ከሰይጣን ሥልጣንና ከሞት አስጨናቂ ፍርሃት ነፃ ወጥተናል። የክርስቶስ ሞት፤ ቀብርና ትንሣኤ ድልን አጎናጽፎናል! (1ኛ ቆሮ. 15:55-58)።

ኢየሱስ ክርስቶስ የወደቁትን መላእክት ለማዳን የመላእክትን ባሕርይ አልያዘም (ራእይ 12:7-9፤ 2ኛ ጴጥ. 2:4)። ነገር ግን ሰው ይህን ዘንድ ከመላእክት ዝቅ አለ! ሰውም ብቻ ሳይሆን የአብርሃም ዘር አይሁዳዊ ሆነ (ዕብ. 2:16)። አይሁዶች የተናቁና የተጠሉ ሕዝቦች ሆነው ሳለ፤ ጌታችን አይሁዳዊ በመሆን ከእነርሱ እንደ አንዱ ሆነ።

መ. ሰብአዊነቱ ለሕዝቡ የሚራራ ሊቀ ካህን እንዲሆን አስችሎታል (2:17-18)። መላእክት መከራ ተቀብለው የማያውቁ ንጹሐን መናፍስት በመሆናቸው፤ ድካማችንንና ጉድለታችንን ሊረዱልን አይችሉም። ክርስቶስ ግን በምድር ላይ በነበረ ጊዜ ከኃጢአት በቀር የሰውን ድክመቶች በመቀበሉ ወንድሞቹን መስጏል። ምስኪን ሕጻን፤ ልጅ፤ በሳል ጎልማሳ መሆን ምን እንደሚመስል ያውቃል። የድካምን፤ የረሃብንና የጥማት ስሜቶችን ያውቃል (ዮሐ. 4:6-8)። መናቅና መጣል፤ እንዲሁም በውሸት መከሰስ ምን ዓይነት ስሜት እንደሚያሳድር ይረዳል። ሥጋዊ መከራና ሞትም በሕይወቱ ውስጥ አልፎአል። ይህ ሁሉ ለሰማያዊው የሊቀ ካህንነት አገልግሎቱ የወሰደው «ሥልጣና» አካል ነበር።

ምሕረትና ታማኝነት ለሌለው ሊቀ ካህን ምሳሌ የሚሆን አገልጋይ ከፈለግህ የኤሊን ታሪክ አንብብ (1ኛ ሳሙ. 1:9-18)። ኤሊ ልጆቹን በታማኝነት በእግዚአብሔር ፊት መመላለስን ያላስተማረ ሰው ነበር። ሌላው ቀርቶ ልዲ የተሰበረባትንም ሐናን እንደ ሰካራም ከመቁጠር ወደ ጳላ አላለም (1ኛ ሳሙ. 1:9-18)።

ኢየሱስ ክርስቶስ መሐሪም ታማኝም ነበር። ለሕዝቡ መሐሪ፣ ለእግዚአብሔር ደግሞ ታማኝ ነበር። በካህነት አገልግሎቱ ከቶውንም ስሕተት አልነበረበትም። ከእግዚአብሔር ጋር እንታረቅ ዘንድ ለኃጢአታችን አስፈላጊውን መሥዋዕት አቅርቧል። ኃጢአት ያልነካው ቅዱስ በመሆኑ ለራሱ መሥዋዕት ማቅረብ አያስፈልገውም ነበር።

ነገር ግን የዳንን ሰዎች ኃጢአት ለማድረግ ብንፈተንስ? ክርስቶስ ሊረዳን ከጎናችን ይቆማል! በምድር ላይ በነበረ ጊዜ የተገዳደሩትን ፈተናዎች በድል ተወጥቷል። የትኛውንም ጠላት ረትቷልና ለእኛም ፈተናን ለማሸነፍ የሚያስፈልገንን ጸጋ ሊሰጠን ይችላል። በዕብራውያን 2:18 ስለ ክርስቶስ እርዳታ የሚናገረው «መርዳት» የሚለው ቃል ቃል በቃል ሲተረጎም የሚያለቅስ ልጅን የጩኸት ጥሪ ሰምቶ ለመታደግ መርጥን የሚያመለክት ነው። ፍችውም፤ «በሚያስፈልግበት ጊዜ እርዳታን መስጠት» የሚል ነው። መላእክት ቢረዱንም (1:14)፤ በፈተናችን ጊዜ ክርስቶስ የሚሰጠንን ዓይነት እርዳታ ሊሰጡን አይችሉም። ክርስቶስ ሰው ሆኖ መከራን ስለ ተቀበለና ስለ ሞተልን፤ ይህንን ሊይደርግ ይችላል።

እዚህ ጋ ጌታችን እንደ ሊቀ ካህንና እንደ ጠበቃ የሚያከናውናቸውን አገልግሎቶች ልዩነት መግለጹ አስፈላጊ ይሆናል (1ኛ ዮሐ. 2:1)። ክርስቶስ ሊቀ ካህናችን እንደ መሆኑ፤ በምንፈተንበት ጊዜ ኃጢአት ከመፈጸም የሚጠብቀንን ጸጋ ይሰጠናል። ኃጢአትን ብናደርግ ግን ጠበቃችን እንደ መሆኑ በእግዚአብሔር ፊት በመቅረብ ከልባችን ይቅርታን በምንጠይቅበት ጊዜ ይምረናል (1ኛ ዮሐ. 1:5-2:2)። እነዚህ ሁለቱም አገልግሎቶች አሁን ስለ እኛ እየቀረበ ባለው የምልጃ ተግባር ውስጥ ይካተታሉ። ለዘላለም ደኅንነታችን ዋስትና የሚሆነውም ይኸው የእርሱ የአማላጅነት አገልግሎት ነው። (በዕብራውያን 7:25 «ስለ እነርሱም ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና» የሚለውን ተመልከት።)

ይህንን ክፍል በክለሳ በምታነብበት ጊዜ የእግዚአብሔር ጸጋና ጥበብ እጅግ አስደናቂ መሆኑን ትገነዘባለህ። ከሰብአዊ እይታ አንጻር፤ የአምላክ ሰው መሆን ሞኝነት ሊመስል ይችላል። ነገር ግን ደኅንነታችንና ከዚያ ጋር የተያያዙትን ነገሮች ሁሉ ያስገኘልን ይኸው

የጸጋ ሥራ ነው። ክርስቶስ ሰው በሆነ ጊዜ በሰብአዊ አካሉ መላእክት ሊያደርጉ ያልቻሉትን አድርጓልና ከመላእክት በለጠ እንጂ አላነሰም። የከብሩ ተካፋዮች ለመሆን የምንችልበትን መንገድ አዘጋጅቷል!

ክርስቶስ፣ እኛን ወንድሞቼና እኅቶቼ ብሎ ለመጥራት አያፍርም።

እኛስ፣ «ጌታችን» ብለን ልንጠራው እናፍር ይሆን?

ከሙሴ የሚበልጥ

ዕብራውያን 3:1-4:13

አይሁዶች ከአብርሃም ቀጥሎ እጅግ አድርገው የሚያከብሩት ሙሴን መሆኑ ጥርጥር የለውም። የዕብራውያን መልእክት የተጻፈላቸው ሰዎች ወደ ሕግ የመመለስ ብርቱ ፈተና ገጥሟቸው ስለነበር፤ ጸሐፊው ወደ ሕግ መመለስ ማለት ወደ ሙሴ መመለስ መሆኑን ይገልጽላቸዋል። ጠቅላላው የአይሁድ ሃይማኖታዊ ሥርዓት ከሙሴ የመጣ በመሆኑ፤ ጸሐፊው ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙሴ እንደሚበልጥ ለአንባቢዎቹ ማሳመን ነበረበት። በዚህ ክፍል፤ ቢያንስ በሦስት ምክንያቶች ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙሴ እንደሚበልጥ ተገልጽአል።

1. ክርስቶስ በማንነቱ ከሙሴ ይበልጣል - (3:1-2)

ጸሐፊው መልእክቱ የተላከላቸውን ሰዎች የሚገልጽባቸው ሁለት ስሞች ዳግም የተወለዱ መሆናቸውን ያሳያሉ። «ቅዱሳን ወንድሞች» የሚለው ሐረግ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለውና የሚያገለግለው በእግዚአብሔር ጸጋ ተለይተው በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ሰዎች ብቻ ነው። ጸሐፊው «ከስማያዊ ጥሪ ተካፋዮች የሆናችሁ» ሲል የክርስቶስ አካል ለሆኑት የቤተ ክርስቲያን አባላት እንደሚናገር ያስረዳል። ዳግም ያልተወለዱ አሕዛብ ወይም አይሁድ ይህንን በረከት ሊቀበሉ አይችሉም! በዚህ ስፍራ «ተካፋዮች» ተብሎ የተተረጎመው ቃል በሉቃስ 5:7 «ጓደኞች» (በሌሎች ትርጉሞች «አጋሮች») ተብሏል። ይህ በአራት ዓሳ አጥማጆች መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጽ ያገለገለው ቃል አብረው በመሥራት ላይ መሆናቸውን ያሳያል።

እውነተኛ ክርስቲያኖች በስማዩ ጥሪ ብቻ ሳይሆን፤ በኢየሱስ ክርስቶስም ዘንድ ዕድል ፈንታ አላቸው (ዕብ. 3:14)። በመንፈስ ቅዱስ በኩል፤ እኛ የአካሉ፤ የሥጋውና የአጥንቱ ክፍሎች ነን (ኤፌ. 5:30)። እውነተኛ አማኞች የመንፈስ ቅዱስም ተካፋዮች ናቸው (ዕብ. 6:4)። «የክርስቶስ መንፈስ የሌለው ከሆነ ግን ይኸው የእርሱ ወገን አይደለም» (ሮሜ 8:9)። የእግዚአብሔር ልጆች ስለሆንን፤ የእግዚአብሔርን የፍቅር ቅጣትም እንካፈላለን (ዕብ. 12:8)። አለመቀጣት የእግዚአብሔር ልጅ አለመሆንን ያሳያል።

እነዚህ ሰዎች ቅዱሳንና የስማያዊ ጥሪ ተካፋዮች በመሆናቸው፤ በክርስቶስ ኢየሱስ ላይ ስላላቸው እምነት ሊመሰክሩ ይችሉ ነበር።

ምስክርነት የሚለው ቃል «ተመሳሳይ ነገር መናገር» የሚል ፍች ያለው ነው። ደኅንነታቸውን አስመልክቶ እውነተኛ ክርስቲያኖች ሁሉ ተመሳሳይ ነገር ይናገራሉ። በዚህ መልእክት ውስጥ፣ ጸሐፊው አንባቢያት ይህን እምነታቸውን እንዲጠብቁ ሁለት ጊዜ አሳስቧቸዋል (4፡14፤ 10፡23)። ቀደም ባሉት ዘመናት ሁሉ የእምነት ጀግኖች «እንግዶችና መጻተኞች» ሆነው እንዲኖሩ ያደረጋቸው ይኸው እምነታቸው ነበር (11፡13)።

የዕብራውያን መልእክት ለተጻፈላቸው ሰዎች ይህንን ሁሉ ያደረገላቸው ሙሴ ሳይሆን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ነበር! ጸሐፊው ሙሴን ሳይሆን ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲያስቡ ነበር የመከራቸው። ክርስቶስን ስለ ማሰብ (መመልከት) የሚያስረዳው ቃል «በጥንቃቄ ማጤን፣ ሙሉ በሙሉ መገንዘብ» የሚል ፍች አለው። ይህ ክርስቶስን በቅጽበት የማየት ጉዳይ አይደለም። ይልቁንም ስለ ማንነቱና ስላደረጋቸው ነገሮች በአንክሮ የማጤን ጉዳይ ነው።

ክርስቶስ ከሙሴ መብለጡ ግልጽ ጉዳይ ነው። ሙሴ ነቢይና መሪ እንዲሆን የተጠራ ሰው ሲሆን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን አብ ወደ ዓለም የላከው ውድ ልጁ ነው። «ሐዋርያ» ማለት «ለአንድ ዓላማ የተላከ» ማለት ነው። ሙሴ በእግዚአብሔር ተጠርቶ የተላከ ሲሆን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን የእግዚአብሔር የመጨረሻ ቃል ሆኖ ወደ ኃጢአተኛ ሰው ዘንድ የመጣ ነው። በወንጌላት ውስጥ ክርስቶስ ከአብ እንደ ተላከ ተደጋግሞ ተነግሯል፣ (ዮሐ. 3፡17፣ 34፤ 5፡36፣ 38፤ 6፡29፣ 57፤ 7፡29፤ 8፡42፤ 10፡36፤ 11፡42፤ 17፡3 እና 13፡3)።

ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ ብቻ ሳይሆን፣ ሊቀ ካህናትም ነው። ሙሴ እንደ ካህን ያገለገለ ነቢይ ቢሆንም [መዝ. (99)፡6 አንብብ]፣ ሊቀ ካህናት አልነበረም። ያ የወንድሙ የአሮን ማዕረግ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን «ታላቅ ሊቀ ካህናት» ነው (ዕብ. 4፡14)።

ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ሐዋርያ እግዚአብሔርን ለሰዎች ወክሏል፤ እንደ ሊቀ ካህናት ሰዎችን በሰማይ ለእግዚአብሔር ይወክላል። ሙሴ ለእስራኤል የእግዚአብሔርን እውነት በማስተማሩና ከእግዚአብሔር ጋር በተራራ ላይ በተገናኘ ጊዜ ለእስራኤል በመማለዱ (ዘጸ. 32፡30-32 አንብብ) ተመሳሳይ አገልግሎቶችን አካሂዷል። ሙሴ በቀዳማይነት የሕግ ነቢይ ሲሆን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን የእግዚአብሔር ጸጋ መልእክተኛ ነበር (ዮሐ. 1፡17 አንብብ)። ሙሴ ወደ ዓለም ለሚመጣው አዳኝ መንገድ በመጥረግ አገልግሏል።

የዕብራውያን ጸሐፊ ግን ሙሴም ሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር የሰማቸውን ተልዕኮ በታማኝነት እንደተወጡ ያስረዳል።

ሙሴ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ከኃጢአት ያነፃው ባይሆንም፤ በታማኝነት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ፈጽሟል (ዘኁ. 12:7)። ይህም የመጀመሪያው ምእተ ዓመት አይሁዳውያን ክርስቲያኖች በዚያ አስከፊ መከራ ውስጥ በታማኝነት ክርስቶስን እንዲከተሉ አበረታቷቸዋል። ወደ ሙሴ ከመመለስ ይልቅ ሙሴን መስለው ለጥሪያቸው በታማኝነት መቆም ይጠበቅባቸው ነበር።

2. ክርስቶስ በአገልግሎቱ ከሙሴ ይበልጣል (ዕብ. 3:3-6)

በዚህ ክፍል ውስጥ «ቤት» የሚለው ቃል ስድስት ጊዜ ተጠቅሷል። ቃሉ የሚያመለክተው የእግዚአብሔርን ሕዝብ እንጂ ሕንጻውን አይደለም። ሙሴ ከአሮጌው ቃል ኪዳን በታች ሆኖ የእግዚአብሔር ሕዝብ ለነበሩት አይሁዶች አገልግሎቱን አበርክቷል። ዛሬ ደግሞ ክርስቶስ በአዲሱ ቃል ኪዳን ሥር የእግዚአብሔር ሕዝብ ለሆኑት ክርስቲያኖች አገልግሎቱን በማበርከት ላይ ይገኛል። እኛም «ቤቱ» ነን (ቁ.6)። ይህንን የቤትን «መንትያ» አጠቃቀም በ2ኛ ሳሙኤል 17 ውስጥ ልትመለከት ትችላለህ። ዳዊት እግዚአብሔር ይኖርበት ዘንድ ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ለመሥራት ፈልጎ ነበር። እግዚአብሔር ግን ራሱ የዳዊትን ቤት (ቤተሰብ) እንደሚሠራና ከዘሮቹ ጋር ቃል ኪዳን እንደሚገባ ገለጸለት።

በሙሴና በክርስቶስ መካከል የሚታየው ንጽጽር ግልጽ ነው። ሙሴ በቤቱ ውስጥ ባሪያ ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን የቤቱ ልጅ ነው። ሙሴ የቤተሰቡ አባል ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ቤተሰቡን መሥርቷል! በነገራችን ላይ፤ በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ ለክርስቶስ አምላክነት የቀረበው ማስረጃ የጠነከረ ነው። እግዚአብሔር ሁሉንም ካዘጋጀና ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔርን ቤት ከሠራ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ መሆን እንዳለበት ግልጽ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ከሙሴ ለመብለጡ ሌላም ምክንያት አለ። ነቢዩ ሙሴ ወደፊት ስለሚመጡት ነገሮች የተናገረ ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን እነዚህን ነገሮች ከፍጻሜ አደረሳቸው (ቁ. 6)። ሙሴ በጥላ ውስጥ ሲያገለግል (8:5 እና 10:1 አንብብ)፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔርን ጸጋ የሚያውጀውን ወንጌል ሙሉና የመጨረሻ ብርሃን ፈነጠቀ።

በቁጥር 5 «ሎሌ» ተብሎ የተተረጎመው የፅርዕ (የግሪክ) ቃል አገልጋይ ወይም ባሪያ የሚለውን አሳብ ለማስተላለፍ የሚያገለግለው የተለመደ ቃል አይደለም። ቃሉ የሚያሳየው በራሱ ፈቃድ በፍቅር ተነሣሥቶ የሚሠራውን አገልጋይ ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ቃሉ ያገለገለው ለሙሴ ብቻ ነው። በአገልግሎቱ መጀመሪያ አካባቢ ሙሴ

እያመነታ የእግዚአብሔርን ጥሪ ላለመቀበል አሻፈረኝ ብሎ ነበር። ነገር ግን ለመታዘዝ ከወሰነበት ጊዜ አንሥቶ ሁሉንም ተግባር ያከናወነው በፍቅርና በመስጠት ልብ ነበር።

በቁጥር 6 «እኛም--- እስከ መጨረሻው አጽንተን ብንጠብቅ» የሚለው ሐረግ ከአጠቃላይ ዓውዱ አንጻር ሊታይ ይገባል። ዓውዱም ሙሴ የእስራኤልን ሕዝብ ከግብጽ ወደ ተስፋይቱ ምድር መምራቱ ነው። ጸሐፊው እኛ እንደ ክርስቲያኖች ደኅንነታችንን በራሳችን መጠበቅ እንዳለብን ማስገንዘቡ አይደለም። ይህ የተፈጸመው የክርስቶስ ሥራና ሰማያዊ አገልግሎቱ ለደኅንነታችን ዘላለማዊ ዋስትና መሆኑን ከሚያስረዳው የመጽሐፉ ጭብጥ ያፈነገጠ አሳብ ነው። (7:14 ጀምሮ)። ይልቁንም ጸሐፊው ድፍረታቸውንና ተስፋቸውን አጽንተው የሚይዙ ወገኖች በትክክል መዳናቸውን እንደሚያረጋግጡ ያስረዳል።

«ድፍረት» የሚለው ቃል በቀጥታ ሲወሰድ «በነጻነት መናገር፣ ግልጽነት» የሚል መልእክትን ያስተላልፋል። የመናገር ነጻነት ካለህ የሚያስፈራህ ነገር ስለሌለ ደፋር ትሆናለህ። አንድ አማኝ ያለፍርሃት በግልጽና በነጻነት ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ሊቀርብ ይችላል (4:16)። እኛም ከፈሰሰልን የክርስቶስ ደም የተነሣ ይህ ድፍረት አለን (10:19)። ስለሆነም፤ ሁኔታዎች የፈለገውን ዓይነት መልክ ቢይዙም ይህን መታመናችንን መጣል የለብንም። ወደ ውድቀት የምናዘነብል መሆናችንን በመገንዘብ በራሳችን ላይ ከመተማመን መቆጠብ አለብን። ነገር ግን ከቶውንም በማይወድቀው በኢየሱስ ክርስቶስ ልንተማመን ይገባል።

በክርስቶስ በማመናችንና ይህንንም በመመስከራችን ምክንያት ደስታንና ተስፋን ልናገኝ እንችላለን (ቁ. 6)። ጸሐፊው እነዚህ መከራ የሚቀበሉ ቅዱሳን መጽናት ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እንዲደስቱም ይፈልጋል። በቤቱ ውስጥ የተወደደ ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ለእያንዳንዱ የቤተሰቡ አባል የሚያስፈልገውን እንክብካቤ ያደርጋል። እርሱ ታማኝ ሊቀ ካህናት ስለሆነ፤ በምናልፍባቸው የሕይወት ፈተናዎች ሁሉ የሚያስፈልገንን ያሟላል። ታላቅ እረኛ በመሆኑ (13:19-20)፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በሕዝቡ ሕይወት ውስጥ የሚከሰቱትን ገጠመኞች በመጠቀም እርሱን የሚያስከብር አገልግሎት እንዲያበረክቱ ያስታጥቃቸዋል።

በሌላ አገላለጽ፤ በክርስቶስ ያመኑ ሰዎች በጽናታቸው፤ በድፍረታቸውና ደስታ የተሞላበትን የተስፋ ሕይወት በመኖራቸው የእምነታቸውን እውነተኛነት ያረጋግጣሉ። የድሮው ሸክም ወይም

የአሁኑ ስጋት ሳያውካቸው፤ የተባረከውን የጌታን የመመለስ ተስፋ እየተጠባበቁ «በወደፊት ሕይወት ይመላለሳሉ»። ጉዞው ፈታኝ በሚሆንበት ጊዜ ሳይቀር መንገዳቸውን በጽናት እንዲቀጥሉ የሚያነሣላቸው «ሰማያዊው ጥሪ» ነው።

በዚህ ክፍል የእስራኤላውያን የምድረ በዳ ጉዞ በዋናነት ተጠቅሷል። ከእስራኤል ሕዝብ መካከል ሁለት ሰዎች (ካሌብና ኢያሱ) በ3፡6 የተገለጸውን ሁኔታ ያብራራሉ። ከ20 ዓመት በላይ የሆነ ሰው ሁሉ ወደ ተስፋይቱ ምድር ሳይገባ መሞት ነበረበት (ዘኁ. 14፡26-28 አንብብ)። ካሌብና ኢያሱ ግን በእግዚአብሔር በማመናቸው፤ እግዚአብሔር እምነታቸውን አከበረላቸው። ካሌብና ኢያሱ ለ40 ዓመታት ዘመዶቻቸውና ጓደኞቻቸው ሲሞቱ እየተመለከቱ ኖረዋል። እነዚህ ሁለቱ ሰዎች ግን አንድ ቀን ወደ ተስፋይቱ ምድር እንደሚገቡ በመገንዘብ በእግዚአብሔር ቃል ተማመኑ። ሌሎች ሞትና ኀዘን ሲገጥማቸው ካሌብና ኢያሱ ግን በመታመን ተስፋ ደስ ተሰኙ። አማኞች እንደ መሆናችን፤ እግዚአብሔር ወደ መንግሥተ ሰማያት እየወሰደን እንደሆነ እናውቃለን። ስለሆነም፤ የእነ ካሌብን ዓይነት በደስታ የፈካ መተማመንና ተስፋ ልናሳይ ይገባል።

3. ክርስቶስ በሚሰጠው ዕረፍት ከሙሴ ይበልጣል (ዕብ. 3፡7-4፡13)

ይህ ረዥም ክፍል በዚህ መልእክት ውስጥ ከሚገኙ አምስት ማስጠንቀቂያዎች ሁለተኛው ነው። በመጀመሪያው ማስጠንቀቂያ (2፡1-4) ጸሐፊው ከቸልታ የተነሣ ከእግዚአብሔር ቃል ተለይተው እንዳይወድቁ አስጠንቅቋቸዋል። በዚህ ክፍል ደግሞ በልብ ድንዳኔ ምክንያት የእግዚአብሔርን ቃል መጠራጠር የሚያስከትለውን አደጋ ያብራራል። የዚህን ምክር አሳብ ለመረዳት የክፍሉን ዳራ መመልከቱ ጠቃሚ ነው። ይህም እስራኤላውያን ከግብጽ ወጥተው ወደ ተስፋይቱ ምድር በሚጓዙበት ጊዜ በበረሃ ውስጥ የነበራቸውን ጥርጣሬ የሚያሳይ ነው።

በመጀመሪያ ደረጃ፤ ከዚሁ የእስራኤላውያን የጉዞ ገጠመኝ የምንማራቸው መንፈሳዊ ትምህርቶች እንዳሉ መገንዘብ ይኖርብናል። የእስራኤላውያን የግብጽ ባርነት ኃጢአተኛ የሆነ ሁሉ የዚህ ዓለም እልረኛ መሆኑን ያስረዳል። እስራኤላውያን ከግብጽ ምድር በበጎች ደምና በእግዚአብሔር ኃይል ነፃ እንደ ወጡ ሁሉ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምን ኃጢአተኛም ነፃ ይወጣል (ቆላስይስ 1፡13-14)። የእግዚአብሔር በግ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ከኃጢአት ነፃ ወጥተናል።

የእስራኤላውያን በግብጽም ሆነ በምድረ በዳ መቅረት የእግዚአብሔር ፈቃድ አልነበረም። የእርሱ ፍላጎት ሕዝቡ በከብር ወደ ተስፋይቱ ምድር እንዲገቡ ነበር። ነገር ግን እስራኤላውያን ከሚወርሷት ምድር ዳርቻ ሲደርሱ፣ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ስለተጠራጠሩ እየተቅበዘበዙ ለመቆየት ተገደዋል (ዘኁ. 13-14)። አሥሩ ሰላዮችና ሕዝቡ «አንችልም» ብለው ለቅሶ ተቀመጡ። መሴት ኢያሱና ካሌብ፣ ግን «በእግዚአብሔር እርዳታ እንችላለን!» ሲሉ መሰሉ። ሕዝቡ ለእምነት ወደፊት እንደ መሄድ ባለማመን የኋሊት ሰለ ተጓዙ፣ ርስታቸውን አጥተው በበረሃ ውስጥ ሞቱ። ወደ ምድሪቱ ገብቶ ያረፈው አዲሱ ትውልድ ነበር።

ዛሬ ለእኛ ለክርስቲያኖች ከነፃን በኢየሱስ ክርስቶስ ያለንን መንፈሳዊ ርስት ትወክልለን (ኤፌ. 1፡3፣ 11፣ 15-23)። አንዳንድ መዝሙሮቻችን ከነፃንን የመንግሥተ ሰማይ፣ የሮዳዮስን መሻገር ደግሞ የሞት ተምሳሌት አድርገው ማቅረባቸው አሳዛኝ ነው። ከነፃን የጦርነትና የሽንፈት ስፍራ ስለነበረች፣ መንግሥተ ሰማይን በጥሩ ሁኔታ ልታንጸባርቅ አትችልም! እስራኤላውያን ወንዙን በእምነት መሻገር ነበረባቸው (ይህ አንድ አማኝ ለዓለምና ለኃጢአት መሞቱን ያመለክታል። ሮሜ 6) እና ርስታቸውንም በእምነት መውረስ ነበረባቸው! በእምነት ወጥተው (ኢያሱ 1፡3) ምድሪቱን መውሰድ ይጠበቅባቸው ነበር። ይህም ዛሬ አማኞች ሊያደርጉት የሚገባው ነው።

አሁን የምድረ በዳ መቅበዝበዝ ምንን እንደሚወክል ሳንገነዘብ አልቀረንም። ምድረ በዳው የሚወክለው በክርስቶስ ያላቸውን መንፈሳዊ ርስት ሳይጨብጡ የእግዚአብሔርን ቃል እየተጠራጠሩ በዕረፍት የለሽነት የሚኖሩትን አማኞች ሁኔታ ነው። እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር እንደነበረው ከእነዚህም አማኞች ጋር መሆኑ እርግጥ ነው። ነገር ግን የእግዚአብሔርን የበረከት ሙላት ተቀብለው ሊደሰቱ አይችሉም። ከግብጽ ቢወጡም፣ ገና ወደ ከነፃን አልገቡም።

ይህንን ዳራ ልብ ስንል መረጃ በመያዝ፣ በዚህ ክፍል ውስጥ ከሚገኙት ቁልፍ ቃላት «ዕረፍት» የሚለውን በተሻለ መንገድ ልንረዳ እንችላለን (ዕብ. 3፡11፣ 18፤ 4፡1፣ 3፣ 4፣ 5፣ 8፣ 9፣ 10፣ 11)። ጸሐፊው በብሉይ ኪዳን ታሪክ ውስጥ የሚታወቁትን ሁለት ዕረፍቶች ጠቅሷል። (1) እግዚአብሔር የፍጥረት ሥራውን በፈጸመ ጊዜ ያረፈበት የሰንበት ዕረፍት (ዕብ. 4፡4፤ ዘፍጥ. 2፡2)። (2) እስራኤላውያን በከነፃን ያገኙት ዕረፍት (ዕብ. 3፡11፤ ዘዳግ. 12፡9፤ ኢያሱ. 21፡43-45)። እነዚህ ዕረፍቶች ለዛሬው የክርስቲያኖች ሁኔታዎች ሥዕላዊ ማብራሪያ ይሰጡናል። የሰንበት ዕረፍት በክርስቶስ ያገኘው ደኅንነት ተምሳሌት ሲሆን (ዕብ. 4፡3 እና ማቴ. 11፡28

እንብብ)። የከነዓን ዕረፍት ደግሞ በክርስቶስ ያለንን ዕረፍት ስንቀበል ዛሬ የምንኖረውን ሕይወት ያመለክታል (ዕብ. 4:11-13፤ በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተሰጠውን አጽንኦት አስተውል)። የመጀመሪያው የደኅንነት ዕረፍት ሲሆን፤ ሁለተኛው የመታዘዝ ዕረፍት ነው።

ከዚህም በላይ ጸሐፊው ስለ ሦስተኛው የዕረፍት ዓይነት ይናገራል። ይህም ወደፊት አማኞች ሁሉ ከእግዚአብሔር የሚያገኙትና ደስ የሚሰኙበት ዕረፍት ነው። «እንግዲያስ የሰንበት ዕረፍት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ቀርቶላቸዋል» (4:9)። ይህ በፅርዕ (በግሪክ) «ሳባቲስምስ» የሚል ቃል ሲሆን፤ «ሰንበትን መጠበቅ» ማለት ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ይህ ቃል የተጠቀሰው በዚህ ስፍራ ብቻ ነው። ቅዱሳን ወደ መንግሥተ ሰማይ በሚገቡበት ጊዜ ታላቅ የእግዚአብሔር የሰንበት ዕረፍት ይሆናል። በዚህ ጊዜ ጦርነቶችና ሥራዎች ሁሉ ያበቃሉ (ራእይ 14:13)።

እነዚህን ዕረፍቶች እንደሚከተለው ልናመለከት እንችላለን።

<u>የበፊት</u>	<u>የአሁን</u>	<u>የወደፊት</u>
የእግዚአብሔር የሰንበት ዕረፍት	የደኅንነት ዕረፍት	መንግሥተ ሰማያት
እስራኤላውያን በከነዓን ያገኙት ዕረፍት	የመታዘዝ ዕረፍት (በክርስቶስ የሚገኝ ድል)	

ስለ እስራኤል ታሪክና «ዕረፍት» ከቀረበው ከዚህ ዳራ በመነሣት፤ ምንባቡን እንደሚከተለው ልንመረምር እንችላለን። ጸሐፊው በዚህ ክፍል ሦስት ተግሣጾችን ያቀርባል፡-

ሀ. እናስተውል (ዕብ. 3:7-19)። ምን እናስተውል? አሳዛኙን የእስራኤል ታሪክና የሚያስተላልፈውን መልእክት አስተውለን እንመልከት። ጸሐፊው እግዚአብሔር ለእስራኤል አሳዛኝ ሁኔታ ምላሽ የሰጠበትን መዝሙር (95):7-11 ይጠቅሳል። እግዚአብሔር ሕዝቡን በማውጣት፤ በብዙ ምልክቶችና ድንቆች ኃይሉን እየገለጸ የሚያስፈልጋቸውን በማሟላት ሲንከባከባቸው ቆይቷል። እስራኤላውያን የዚህ ሁሉ በረከት ተጠቃሚዎች ሆነውም እንኳ ወደ እግዚአብሔር ይበልጥ ሲቀርቡ ወይም ሲታመኑ አናይም። እግዚአብሔር ያደረገላቸው ሁሉ መንፈሳዊ በረከትን አላጎናጸፋቸውም። እንዲያውም የዚህ ተገላቢጦሽ ነበር የሆነው። በእግዚአብሔር ላይ ልባቸውን አደነደኑ! እግዚአብሔርን ተፈታተኑት። እርሱ ባይከዳቸውም እነርሱ ከዱት።

የችግሮች ሁሉ ምንጭ በልብ ውስጥ የሚኖር ችግር ነው። የእስራኤል ሕዝብ (ከሙሴ፣ ከኢያሱና ከካሌብ በስተቀር) የተቀሩት በልባቸው ሳቱ። ልባቸው ከእግዚአብሔርና ከቃሉ አፈነገጠ። እንዲሁም ደግሞ የማያምን ክፉ ልብ ነበራቸው (ቁ. 12)። እግዚአብሔር በከነዓን ድልን ይሰጠናል ብለው ሊያምኑ አልቻሉም ነበር። ምንም እንኳ እግዚአብሔር በግብጽ ታላላቅ ምልክቶችን ሲያደርግ ቢመለከቱም፤ በከነዓን ለሚጠብቃቸው ተገዳሮት ብቃት ይኖረዋል ብለው አላስቡም።

አንድ ሰው የሚስትና የማይታዘዝ ልብ ሲኖረው ውጤቱ የልብ ድንዳኔ ይሆናል። ይህም ለእግዚአብሔር ሥራና ቃል ምላሽ የማይሰጥ የደነዘዘ ልብ ነው። የሕዝቡ ልብ እጅግ ከመደንደኑ የተነሣ ወደ ግብጽ ለመመለስ ፈለጉ! እግዚአብሔር የሰጣቸውን ነጻነት በግብጽ ባርነት ለመለወጥ ሲፈልጉ አያስገርምም! የዕብራውያን መልእክት አንባቢያንም «ወደ ጳላ በመመለሱ» አደጋ ውስጥ ስለነበሩ፤ ይህ ታሪክ የሚያስተላልፋቸው መልእክት ቀላል አልነበረም።

እስራኤላውያን በበረሃ ውስጥ በሚገኘው ቃዴስ በርኔ በተባለ ስፍራ ሲደርሱ የእግዚአብሔር ፍርድ ወረደባቸው። ያ ሁሉ ሕዝብ ምድረ በዳ ውስጥ ወድቆ አዲሱ ትውልድ ብቻ ወደ ተስፋይቱ አገር መግባት ቻለ። «ወደ ዕረፍቱ አይገቡም ብዬ በቁጣዬ ማልሁ» ብሏል (3:11)። ነገር ግን ይህ ዛሬ ለአማኞች ወይም ለአንድ አማኝ የሚያስተላልፈው መልእክት ምንድን ነው? ቤተ መቅደሱና ክህነቱ ስለ ፈረሰ ዛሬ አይሁዳዊም ሆነ አሕዛብ ወይም ክርስቲያን ወደ ሙሴ ሕግ ሊመለስ አይችልም። ነገር ግን አማኞች ሁሉ በክርስቶስ ላይ ያለውን እምነት ትተው ማመቻ መችና እስራት ወዳለበት የዓለም ሥርዓት ለመመለስ መፈተናቸው አይቀርም። ይህ በተለይ በስደትና መከራ ጊዜ እውነት ነው። መከራ እውነተኛ ክርስቲያኖችን ከአስመሳዮቹ ስለሚለይ፤ ሁልጊዜም የስደት እሳት ቤተ ክርስቲያንን ሲያጠራ ቆይቷል። እውነተኛ አማኞች ስለ ክርስቶስ መከራ ለመቀበል ፈቃደኞች ሲሆኑ፤ እምነታቸውን አጽንተው ይይዛሉ፤ (ዕብ. 3:6 እና 14 አንብብ)። ምንም እንኳ የምንድነው እምነታችንን በመጠበቅ ባይሆንም፤ እምነታችንን መጠበቃችን ለመዳናችን ማረጋገጫ ነው።

በሕይወታችን ዙሪያ የሚያንዣብቡትን መንፈሳዊ አደጋዎች መገንዘብ ጠቃሚ ነው። እንዲሁም ደግሞ ለጌታ ታማኞች እንሆን ዘንድ አንዳችን ሌላውን ልናበረታታ ይገባል (3:13)። የዕብራውያን መልእክት ከተጻፈላቸው አማኞች መካከል አንዳንዶቹ በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ በትጋት የማይሳተፉ ይመስላሉ፤ (10:23-25 አንብብ)። ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው ሳይደጋገፉ ሊኖሩ

አይችሉም። ሕዝቡ ወደ ከነዓን ላለመግባት በወለነ ጊዜ ሙሴ፣ ካሌብና ኢያሱ ያበረታቷቸው ነበር። ሕዝቡ ግን አልሰጧቸውም ነበር።

ከዚህ ክፍል እንደምንረዳው፣ እስራኤላውያን በምድረ በዳ ውስጥ በተቀበዘበዙባቸው አርባ ዓመታት ውስጥ እግዚአብሔር አዝኖባቸው ነበር። እነርሱም ገና ከግብጽ ከመውጣታቸው እግዚአብሔርን ያስቆጡት ጀመር (ዘጸ. 16፡ከ1 ጀምሮ)። እንጂራ ከሰጣቸው በኋላ ስለ ውኃ አጉረመረሙ (ዘጸ. 17፡1-7)። ሙሴ ያንን ስፍራ «ማሳህ መሪባ» ብሎ ጠርቶታል። ትርጉሙም «ማስቆጣትና መፈታተን» ማለት ነው። በዕብራውያን 3፡10 ጥቅም ላይ የዋሉት እነዚህ የተጠቀሱ ቃላት ናቸው።

የእስራኤላውያን ኃጢአት በቁጥር 12 ላይ ተጠቅሷል። ይኸውም ከሕያው አምላክ መለየት ነው። «ክህደት» የሚለው የአማርኛ ቃል ይህንን አሳብ ከሚያመለክተው የፅርዕ (የግሪክ) ቃል የተተረጎመ ነው። በዕብራውያን መልእክት ውስጥ ይህ ቃል ያገለገለው በዚህ ስፍራ ብቻ ነው። ክህደት ማለት እምነትን መተውና ለዘላለም መኮንን ይሆን? ይህ አሳብ በዚህ ዓውድ ውስጥ ተስማሚ አይደለም። እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም ባለመሻትና በልበ ደንዳናነት ወደ ግብጽ ለመመለስ በመፈለግ ከሕያው አምላክ ተለይተዋል። እግዚአብሔር ግን ወደ ግብጽ እንዲመለሱ አልፈቀደላቸውም። ነገር ግን በበረሃ ውስጥ ቀጥቷቸዋል። እግዚአብሔር ሕዝቡ ወደ ባርነት እንዲመለስ አልፈቀደም።

የዕብራውያን መልእክት ትኩረት እውነተኛ አማኞች አለማቋረጥ ለእነርሱ በሚማልድ ሕያው አዳኝ ስለሚያምኑ፣ ዘላለማዊ ደኅንነት እንዳላቸው ማመልከት ነው። ይሁንና ጸሐፊው ይህ መተማመኛ ለኃጢአት ምክንያት ሊሆን እንደማይገባ ያስረዳል። እግዚአብሔር ልጆቹን ይቀጣል። ከነዓን የመንግሥተ ሰማይ ሳይሆን አማኞች ዛሬ በክርስቶስ ያገኙት መንፈሳዊ ርስት ተምሳሌት እንደሆነች እናስታውስ። የእግዚአብሔርን ቃል የሚጠራጠሩና በእግዚአብሔር ላይ የሚያምጹ ክርስቲያኖች መንግሥተ ሰማይ መግባታቸው አይቀርም። ነገር ግን የዛሬውን ርስት በማጣት ለእግዚአብሔር ቅጣት ራሳቸውን ያጋልጣሉ።

ለ. እንፍራ (4፡1-8)። አማኞች ዛሬ በክርስቶስ ባገኙት ርስት ደስ ሊሰኙ መብት አላቸው። የእግዚአብሔርን ቃል ከማመን እንዳንስት መጠንቀቅ አለብን። ቃሉ ዓላማውን ሊያሳካ የሚችለው በእምነት ሲዋሃድ ነውና። በዚህ ክፍል የቀረበው ሙግት በአያሌ አሳቦች ላይ የተመሠረተ ነው። (1) እግዚአብሔር ሥራውን ጨርሶ ስላረፈ፣ ከዚያ

ጊዜ ጀምሮ ወደ ዕረፍቱ መግባት እንችላለን። (2) አይሁዶች ወደ ዕረፍታቸው ለመግባት አልቻሉም። (3) ከብዙ ዓመታት በኋላ [መዝ. (95)]፥ እግዚአብሔር አሁንም ወደ ዕረፍቱ መግባት እንደምንችል ገልጾአል። ዛሬም ይህ ዕድል ተሰጥቶአል። ይህም ማለት ኢያሱ እስራኤላውያንን ወደ እውነተኛ ዕረፍት አላገባቸውም ማለት ነው። ገና ዕረፍቱ ቀርቶልናል።

እስራኤላውያን በከነዓን ያገኙት ዕረፍት፤ እኛም ሕይወታችንን ለክርስቶስ አሳልፈን በምንሰጥበት ጊዜ የምናገኘው ዓይነት ዕረፍት ነው። በእምነት ወደ ክርስቶስ በምንመጣበት ጊዜ፤ የደኅንነትን ዕረፍት እናገኛለን (ማቴ. 11:28)። ራሳችንን ለእርሱ አሳልፈን በመስጠት በእምነት በምንታዘዝበት ጊዜ፤ የመታዘዝን ዕረፍት እናገኛለን (11:29-30)። የመጀመሪያው ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምን ማድረግ ሲሆን፤ (ሮሜ 5:1)፥ ሁለተኛው የእግዚአብሔርን ሰላም መቀበል ነው (ፊልጵ. 4:6-8)። ወደ ዕረፍት የምንገባው በእምነት ነው (ዕብ. 4:3)። ዕረፍቱ ወደ እኛ የሚገባው ደግሞ እግዚአብሔርን በእምነት ስንታዘዝና ራሳችንን ለፈቃዱ ስናስገዛ ነው።

ሐ. እንትጋ (4:9-13)። ትጋት የመንሸራተት (የመወሰድ) የኩብለላ (ውድቀት) ተቃራኒ ነው (2:1-3)። ለመሆኑ፥ እንዴት ነው የምንተጋው? ለእግዚአብሔር ቃል ትኩረት በመስጠት ነው። እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ቃል ባለማመናቸው በዓመፀኝነት ምድረ በዳ ላይ ወድቀው ቀርተዋል። «እንግዲያስ እምነት ከመስማት ነው፤ መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው» (ሮሜ 10:17)።

ጸሐፊው የእግዚአብሔርን ቃል ከሰይፍ ጋር ሲያመሳስል እግዚአብሔር ቅዱሳንን ለመቅላት ይጠቀምበታል ማለት አይደለም! ይልቁንም ቃሉ የኃጢአተኞችን ልብ እንደሚነካ (የሐዋ. 5:33፤ 7:54) እና ሰይጣንን እንደሚያሸንፍ (ኤፌ. 6:17) ለማሳየት ፈልጎ ነው። በዚህ ክፍል ትኩረት የተሰጠው፤ ቃሉ ወደ ውስጥ ጠልቆ ብርሃኑን በመፈንጠቅ፤ በሰው ልብ የተሰወረውን ሊገልጥ እንደሚችል በማስገንዘብ ላይ ነው። ቃሉ «መርማሪ» ወይም «ሃያሊ» ነው። እስራኤላውያን ቃሉ በእነርሱ ላይ እንዲፈርድ መፍቀድ ሲገባቸው፤ ራሳቸው የእግዚአብሔርን ቃል ለመተቸት ይፈሩ።

እግዚአብሔር ልባችንን ያያል (መዝ. 4:13)። እኛ ግን ሁልጊዜም በልባችን ውስጥ ምን እንዳለ ላናስተውል እንችላለን (ኤር. 17:9)። እግዚአብሔር በልባችን ውስጥ ያለውን ኃጢአትና አለማመን እናይ ዘንድ ቃሉን ይጠቀማል። ቃሉ ልባችንን ያጋልጠዋል። እግዚአብሔርን ካመንን፤ ቃሉ እግዚአብሔርን እንድንታዘዝና የተስፋ ቃሎቹን

ገንዘባችን ለማድረግ ያስችለናል። እያንዳንዱ አማኝ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማትና ለማስተዋል መትጋት የሚኖርበትም ስለዚህ ነው። በቃሉ ውስጥ እግዚአብሔርን እናያለን። እንዲሁም ደግሞ እግዚአብሔር እንዴት እንደሚያየንም እናያለን። ትክክለኛውን የማንነታችንን ምስል ከቃሉ እናገኛለን። ይህም ግንዛቤ ክንብንባችንን አውልቀን ለእግዚአብሔር ልባችንን እንድንከፍት፣ ፈቃዱን እንድንተማመንና እንድንታዘዝው ያስችለናል።

ይህ ተግባር የተቻለው በኢየሱስ ክርስቶስ በተፈጸመው የማዳን ሥራ ሳቢያ ነው። እግዚአብሔር የፍጥረትን ሥራ በፈጸመ ጊዜ አርፎአል። የእግዚአብሔር ልጅም የአዲሱን ፍጥረት ሥራ በፈጸመ ጊዜ አርፎአል። እኛም ቃሉን በማመንና ፈቃዱን በመቀበል ወደ ዕረፍቱ እንገባለን። ይህንንም ልናደርግ የምንችለው ቃሉን በመስማት፣ በመረዳት፣ በማመንና በመታዘዝ ነው። በክርስቶስ ያለንን ርስት ልናሳውቅ የምንችለው በዚህ መንገድ ብቻ ነው።

ኢያሱ ኢያሪኮን ከመያዙ በፊት ሁኔታውን ለመሰለል ወደዚያው ሄዶ ነበር። እዚያም ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ተገናኘው (ኢያሱ 5:13-15)። በዚህ ጊዜ ኢያሱ ሁለተኛው አዛዥ መሆኑን ተገነዘበ! ጌታ ሰይፍ ይዞ ስለነበር፣ ኢያሱ በሙሉ ተገዥነት ከፊቱ ወደቀ። እንግዲህ ይህ የግል ልምምድ ነበር ለኢያሱ የአደባባይ ድል የሰጠው።

እኛም መንፈሳዊ ርስታችንን የምናውጀው ራሳችንን ለእርሱ በማስገዛትና ቃሉን በመታመን ነው። ከዚህ የመስጠት ሕይወት ሊመልሰን የሚችል ክፉና የማያምን ልብ እንዳይኖረን መጠንቀቅ ይኖርብናል።

ኢየሱስ ከሊቀ ካህናቱ አሮን ይበልጣል

ዕብራውያን 4:14-5:10

ሙሴ የእስራኤልን ሕዝብ ተስፋ ወደተገባላቸው ዕረፍት አላደረሳቸውም። እንዲያውም እርሱ ራሱ ወደ ተስፋይቱ ምድር እንዳይገባ ተከልክሏል። ሙሴ ወደ አካላዊው ዕረፍት ያስገባቸው ቢሆንም፤ ተስፋ ወደተገባላቸው መንፈሳዊ ዕረፍት ግን አልደረሱም (4:8 አንብብ)። የመጀመሪያው ሊቀ ካህናት የነበረው አሮንስ? የአሮን ክህነት ከእነዚያ ሁሉ መስዋዕቶችና ሥርዓቶች ጋር የተጨነቀቸውን ነፍስ ወደ ዕረፍት ሊመራት ይችላል?

ይህ መልእክት የተጻፈላቸው የዕብራውያን ክርስቲያኖች በሚያሳዝን ሁኔታ ወደ ቀድሞው የአባቶቻቸው ሃይማኖት ለመመለስ ከጅለው ነበር። ማንኛውም አይሁዳዊ ወደ ኢየሩሳሌም ተጉዞ ቤተ መቅደሱንና ካህናት በመሠዊያ ላይ የሚያካሂዱትን አገልግሎት የመመልከት ዕድሉ ነበረው። ይህም ሊያዩና ሊዳስሱ የሚችሉት ተጨባጭ ነገር ነበር። እንደ እነዚህ የዕብራውያን ክርስቲያኖች ሰው በለደት ውስጥ በሚያልፍበት ጊዜ፤ በእምነት ሳይሆን በማየት መመላለሱ እንደሚቀለው እሙን ነው። ብዙዎቻችን እነዚህ ሰዎች ከተጋፈጡዋቸው ላነሱ ችግሮች እንኳን ጌታን ተጠራጥረን የለምን?

የዕብራውያን መልእክት ማዕከላዊ ጭብጥ የኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናትነት ነው። ይህም አሁን በመንግሥተ ሰማይ ለሕዝቡ በሚያደርገው ምልጃና የክህነት አገልግሎት ላይ ያተኩራል። የክርስቶስ የክህነት አገልግሎት ከአሮንና እርሱን ተከተው ከተሾሙት ሁሉ በላይ ነው። ጸሐፊው አራት ነጥቦችን በማቅረብ አሳሱን ያዳብራል።

1. ኢየሱስ ክርስቶስ ከሌሎች የሚበልጥ የማዕረግ ስም አለው (4:14-16)

«ትልቅ ሊቀ ካህናት. . . ስላለን» (4:14)። አሮን ሊቀ ካህናት ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ትልቅ (ታላቅ) ሊቀ ካህናት ነበር። ይህንን ማዕረግ የያዘ የብሉይ ኪዳን ካህን አልነበረም። ነገር ግን ጌታችን ታላቅ የሆነው በምንድን ነው?

በመጀመሪያ ደረጃ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰውም አምላክም ነው። እርሱ «የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ» ነው። «ኢየሱስ» የሚለው ስም «አዳኝ» የሚል ፍች ሊኖረው፤ ሰብአዊነቱንና ምድራዊ አገልግሎቱን

ያመለከታል። «የእግዚአብሔር ልጅ» የሚለው አምላክነቱንና እግዚአብሔርነቱን ያሳያል። በልዩ ማንነቱ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰብአዊነትንና አምላክነትን አጣምሮ ይዟል። ይህም ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር፣ ለሰዎች ደግሞ እግዚአብሔር ያዘጋጀላቸውን ሁሉ ለማምጣት ያስችለዋል።

ኢየሱስ ክርስቶስ በማንነቱ ብቻ ሳይሆን፣ በሥልጣኑም ታላቅ ነው። አሮንና ከእርሱ በኋላ የተሾሙ ካህናት ወደ መገናኛው ድንኳንና የቤተ መቅደሱ ቅድስተ ቅዱሳን በዓመት አንድ ጊዜ እየገቡ አገልግለዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን «በሰማያት ያለፈ» ሊቀ ካህናት ነው (4:14፣ ቀጥተኛ አተረጓጎም)። ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ አባቱ በሚሄድበት ጊዜ ከባቢያዊ ሰማያትንና ፕላኔታዊ ሰማያትን አልፎ እግዚአብሔር ወደሚገኝበት ወደ ሦስተኛው ሰማይ ዐርጓል (2ኛ ቆሮ. 12:2)። ከምድራዊው ይልቅ በሰማያዊ ድንኳን ውስጥ የሚያገለግል ሊቀ ካህናት ምንኛ የላቀ ነው!

ነገር ግን የክርስቶስ ሥልጣን ሌላም ገጽታ አለው። ይኸውም በመንግሥተ ሰማያት ውስጥ መኖሩ ብቻ ሳይሆን፣ ከዙፋን ላይ የተቀመጠ መሆኑ ነው። ዙፋኑም «የጸጋ ዙፋን» ነው (ዕብ. 4:16)። በቃል ኪዳን ታበት ላይ የሚገኘው የምሕረት መቀመጫ በእስራኤል የእግዚአብሔር ዙፋን ነበር (ዘጸ. 25:17-22)። ያ ግን «የጸጋ ዙፋን» ተብሎ ሊጠራ አይችልም። ጸጋ በመጋረጃ ተከልሎና በድንኳን ውስጥ ተሸሽጎ የሚቀመጥ አይደለም።

በተጨማሪም፣ ተራ ሰዎች ወደ መገናኛው ድንኳንም ሆነ ቤተ መቅደስ ውስጥ ሊገቡ የማይችሉ ሲሆን፣ ካህናት እስከ መጋረጃው ድረስ መቅረብ ይችሉ ነበር። ከመጋረጃው አልፎ ሊሄድ የሚችለው ሊቀ ካህናት ብቻ ሲሆን፣ ይህንንም የሚያደርገው በስርየት ቀን ብቻ ነበር (ዘሌ. 16)። የአዲስ ኪዳን አማኞች ግን በድፍረት ወደ ጸጋው ዙፋን እንዲቀርቡ ተጋብዘዋል! ይህ ሊቀ ካህናታችን የሚያገለግልበት እንዴት ያለ ታላቅ ዙፋን ነው!

ታላቁ ሊቀ ካህናታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማያት በዙፋን ላይ ተቀምጧል። እዚህ ላይ ሊቀ ካህናችንን ታላቅ የሚያደርግ ተጨማሪ ገጽታ እንዳለ መገንዘብ አስፈላጊ ነው። ይኸውም ለእርዳታ ወደ እርሱ ለሚመጡት የምሕረትና የጸጋ አገልግሎት እያበረከተ መሆኑ ነው። ምሕረት ማለት የሚገባንን ቅጣት ሳንቀበል ከእግዚአብሔር ዘንድ ምሕረትን መቀበል ማለት ነው። ጸጋ ማለት ደግሞ ብቁ ያልሆንለትንና የማይገባንን መቀበል ማለት ነው። በዚህ ሁኔታ ምሕረትንና ጸጋን ሊያገለግል የሚችል የብሉይ ኪዳን ካህን አልነበረም። አንድ

እስራኤላዊ በኃጢአት በሚፈተንበት ጊዜ፤ በቀላሉ የሊቀ ካህናቱን እርዳታ ሊያገኝ አይችልም ነበር። እግዚአብሔር እንዲረዳው እንኳ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ሊገባ አይችልም ነበር። በጸጋ ዘመን ያለነው ግን የኢየሱስ ክርስቶስ አማኞች እንደ መሆናችን መጠን፤ በየትኛውም ጊዜ፤ በየትኛውም ሁኔታ ወደ ሊቀ ካህናቱ ልንቀርብና የሚያስፈልገንን እርዳታ ልናገኝ እንችላለን።

ታላቁ ሊቀ ካህናችን የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ከአርን የበለጠ በመሆኑ በጸጋ ዘመን ላለነው አማኞች ሁሉ ማስተማመኛዎችን ሊሰጠን ይችላል። በመጀመሪያ ደረጃ፤ በመከራ ውስጥ በማለፋችን ብቻ ሃይማኖታችንን የምንተውበት ምክንያት የለም (ዕብ. 4:14)። እነዚህ ዕብራውያን ክርስቲያኖች በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የነበራቸውን እምነትና ድፍረት ለመተው ተፈትነው ነበር (3:6፤ 14 ተመልከት)። በክርስቶስ የሚገኘው ደኅንነት ዘላለማዊ ስለሆነ፤ ይህ ደኅንነታቸውን የመተው ጉዳይ አይደለም (5:9)። ይልቁንም እምነታቸውን በይፋ የመመስከር ጉዳይ ነበር። ወደ ብሉይ ኪዳን ሥርዓት ቢመለሱ፤ ለሁሉም የሚያስተላልፉት መልእክት በኢየሱስ ክርስቶስ እንደማያምኑ ነበር (ገላ. 2:11-21)። የዚህ ዓይነቱ አለማመን ደግሞ የክርስቶስን ስም ያስድባል።

የደኅንነት ትልቁ ዓላማ የእግዚአብሔር መከበር ነው (ኤፌ. 1:6፤ 12፤ 14)። እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ሕግ ጥሰው የጥጃ ጣዖት በሠሩ ጊዜ፤ ሙሴን እጅግ ያሳሰበው የእግዚአብሔር ክብር ጉዳይ ነበር (ዘጸ. 32)። እግዚአብሔር እስራኤላውያንን አጥፍቶ ከሙሴ አዲስ ሕዝብ ለመጀመር ቢፈልግም፤ ሙሴ ፈቃደኛ አልነበረም። ነገር ግን ሙሴ በእግዚአብሔር ክብርና የተስፋ ቃል ላይ ተመሥርቶ ለሕዝብ እስራኤል ማለደ። ስለዚህም እግዚአብሔር ሕዝቡን ለኃጢአታቸው ቀጥቶ ከጥፋት አዳናቸው (ዘጸ. 32:11-13)።

ሁለተኛው ማስተማመኛ፤ በድፍረት ወደ እግዚአብሔር ቀርበን የሚያስፈልገንን እርዳታ ልናገኝ ስለምንችል፤ ወደ ኋላ መመለስ የለብንም የሚል ነው (ዕብ. 4:16)። ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያስፈልገንን ምሕረትና ጸጋ ስለሚሰጠን፤ የትኛውም መከራም ሆነ ፈተና ከአቅማችን በላይ አይሆንም። «እርሱ ግን ከእኛ የራቀ ነው!» ብለን ልንከራከር እንችላለን። «እርሱ ፍጹም የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነ፤ እንደ እኛ ሰላላት ደካማ ኃጢአተኞች ችግር ምን ሊያውቅ ይችላል?» ብለንም ልንጠይቅ እንችላለን።

ነገር ግን ይህ የታላቅነቱ አካል እንደሆነ መገንዘብ አለብን! ጌታችን የሰውን ሥጋ ለብሶ በምድር ላይ በሚያገለግልበት ጊዜ ዛሬ እኛ

በምናልባቸውና በሌሎችም ችግሮች ውስጥ አልፎአል። እንዲሁም፣ ኃጢአትን ሠርቶ የማያውቅ ሰው ከእኔና ከእናንተ በላይ የፈተናና የመከራ ጥልቀት እንደሚሰማው መገንዘብ አለብን። ክርስቶስ በኃጢአት ባይወድቅም ተፈትኗል። ስለሆነም፣ እኛም በምንፈተንበት ጊዜ ሊረዳን ይችላል። እኛ እምነታችንን ለመጠበቅ ሳንችል ብንቀር፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቃት እንደ ጎደለው ወይም እኛን መርዳት እንደ ተሳነው ከቶውን አያሳይም። ይልቁንም ጸጋውና ምሕረቱ በነፃ ቀርቦልን ሳለ ለመጠቀም አለመቻላችንን ለዓለም እየተናገርን ነው።

2. ኢየሱስ ክርስቶስ ከአሮን የበለጠ ሹመት ተቀብሏል (5:14-6)

በኪንታኪ ግዛት፣ ኮቪንግተን የምትገኘ የካሊቨሪ መጥምቃውያን ቤተ ክርስቲያን መጋቢ በሆንሁ ጊዜ፣ ወደ ከተማው ማዘጋጃ ቤት ሄጄ የቃል ኪዳን ውል መፈጸም ይጠበቅብኝ ነበር። ይህንን ካላደረግሁ መሸሮችን የማጋባት ሕጋዊ ሥልጣን አይኖረኝም። የሹመት የምስክር ወረቀቴን በማሳየት የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ መሆኔን ማረጋገጥ ነበረብኝ።

አንድ ቀን ከአባሎቻችን አንዱ መረበሹን የሚገልጽ ስልክ ደወለልኝ። በቀጣዩ ዕለት ለመጋባት ያቀዱ ክርስቲያን ወገኖች ሊያጋባቸው ከሚችሉ በመጣ አንድ ዘመዳቸው አማካኝነት የጋብቻ ሥነ ሥርዓታቸውን ሊያከናውኑ አስበው ሳለ ሰውዬው የማጋባት ሥልጣን እንዳልተሰጠው ተረዱ። እንግዳው መጋቢ የጋብቻ ቃል ኪዳኑን ሊያነብ መቻሉ ግልጽ ነው። በተጨማሪም፣ ከእኔ በላይ ተጋቢዎቹን ደህና አድርጎ ያውቃቸዋል። ነገር ግን ይህ ብቻ መሸሮቹን የማጋባት ሥልጣን ሊያሰጠው አልቻለም። ሕጋዊ ፈቃዱ አልነበረውምና።

ማንም ራሱን እንደ ሊቀ ካህናት ቀርቶ እንደ ካህንም ሊሾም አይችልም። ንጉሥ ሳኦል ያለ ሹመቱ መሥዋዕት ለማቅረብ ሲሞክር የገጠመው ዕጣ መንግሥቱን ማጣት ነበር (1ኛ ሳሙ. 13)። ቆሬና ከእርሱ ጋር የተባበሩ ዓማፅያን ራሳቸውን ካህናት አድርገው ሊሾሙ ሲሞክሩ እግዚአብሔር ፈርዶባቸዋል (ዘኁል. 16)። ንጉሥ ያዝያን ወደ ቤተ መቅደሱ ገብቶ ዕጣን ለማጠን ሲሞክር እግዚአብሔር በለምፅ መቶታል (2ኛ ዜና 26:16-21)።

አሮን ሊቀ ካህናት ይሆን ዘንድ በእግዚአብሔር የተመረጠ አገልጋይ እንደ መሆኑ፣ በአግባቡ ተሹሞ ሥልጣን እንዲይዝ ተደርጓል (ዘጸ. 28)። አሮን ያገለገል ዘንድ የተመረጠ ሊቀ ካህናት ነበር። ዋና ተግባሩም እግዚአብሔር ያዘዛቸውን መሥዋዕቶች በመሠዊያው ላይ

ማቅረብ ነበር (ዕብ. 8:3-4፤ 9:14)። መሥዋዕቶቹ በትክክለኛ ስፍራ፣ በትክክለኛ አገልጋይ ካልቀረቡ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት አይኖራቸውም ነበር።

የክህነትና የመሥዋዕቶች ሥርዓት መኖር፣ ራሱ ሰው ከእግዚአብሔር እንደ ራቀ ያመለክት ነበር። እግዚአብሔር የሌዊን ሥርዓት የመሠረተው በጸጋው ነበር። ዛሬ ያ ሥርዓት በኢየሱስ ክርስቶስ አገልግሎት ተፈጽሟል። እርሱ በመስቀል ላይ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ባቀረበው መሥዋዕት የእግዚአብሔርን ሕዝብ የሚያገለግል መሥዋዕትም ሊቀ ካህናት ነው።

በዕብራውያን 5:1 የተገለጸው የሹመት ርእሰ ጉዳይ በ5:5-6 ይበልጥ ተስፋፍቶ ቀርቧል። ኢየሱስ ክርስቶስ በአብ ተሾመ እንጂ ራሱን እንደ ሊቀ ካህናት አልሾመም። በ5:5 የቀረበው ጥቅስ ከመዝሙር 2:7 የተወሰደ ነው። ይህ ጥቅስ ቀደም ሊል ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ለማረጋገጥ በ1:5 ቀርቦ ነበር። በ5:5 ግን ትኩረት የተሰጠው በኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነት ላይ ሳይሆን፣ በክህነቱ ላይ ነው። እንደዚያ ከሆነ፣ ይህ ጥቅስ ለከፍሉ የሚሰጠው ጠቀሜታ ምንድን ነው?

ለዚህ ጥያቄ ምላሽ የሚሆነውን አሳብ ከሐዋርያት ሥራ 13:33-34 እናገኛለን። በዚህ ስፍራ ሐዋርያው ጳውሎስ መዝሙር 2:7ን በመጥቀስ ምን ማለት እንደሆነ አብራርቷል። «ዛሬ ወልጂሃለሁ» የሚለው ዐረፍተ ነገር ኢየሱስ ክርስቶስ ከሞት መነሣቱን እንጂ በቤተልሔም መወለዱን አያመለክትም። የእግዚአብሔር ልጅ በትንሣኤው ወደ ከበረ አዲስ ሕይወት «ተወልዱል»! በጸጋው ዙፋን ሊቀ ካህናታችን ይሆን ዘንድ በከበረ አካል ወደ ሰማይ ዐረገ። አርን የሊቀ ካህናትነትን ሹመት ባገኘ ጊዜ፣ የእንስሳትን መሥዋዕት ያሳርግ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ሊቀ ካህናታችን ይሆን ዘንድ ራሱን ሠውቷል። ከዚያም ከሞት ተነሥቷል!

እግዚአብሔር አብ፡ «አንተ ልጄ ነህ» ብቻ ሳይሆን፣ «አንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ»ም ብሎታል ዕብ. 5:6፤ ከመዝሙር (110):4 የተወሰደ ። ይህ መዝሙር ቀደም ብሎም (1:3) ኢየሱስ ክርስቶስ በጠላቶቹ ላይ ድልን እንደ ተቀዳጀ ለማረጋገጥ ተጠቅሶ ነበር። አርን በተሾመ ጊዜ እግዚአብሔር በቀጥታ ለእርሱ በመናገር ከህነቱን አላወጀም። ነገር ግን እግዚአብሔር ስለ ልጁ ይህንን ልዩ እወጃ አድርጓል።

የክርስቶስን ክህነት ልዩ የሚያደርጉና በዚህም ምክንያት፣ ሹመቱን ከአርን የሚያልቁ ሁለት ምክንያቶች አሉ። በመጀመሪያ ደረጃ፣ እርሱ

ለዘላለም ሊቀ ካህናት ነው። የሰው የሕይወት ዘመን የተጣለበትን የጊዜ እገዳ ማለፍ ስለማይችል በብሉይ ኪዳን ለዘላለም ካህን ሆኖ ያገለገለ ማንም የለም። «ዘላለም» የሚለው ቃል በዚህ መልእክት ውስጥ በጣም አስፈላጊ ነው። ቢያንስ ስድስት ጊዜያት ያህል ጸሐፊው የክርስቶስ ክህነት ዘላለማዊ መሆኑን አመልክቷል (5:6፤ 6:20፤ 7:17፤ 21፤ 24፤ 28)። እርሱ ዘላለማዊ ካህን ስለሆነ፤ ለሕዝቡ ዘላለማዊ ደኅንነትን ይሰጣል።

የክርስቶስን ሹመት ልዩ የሚያደርገው ሁለተኛው ምክንያት፤ ሹመቱ ከብሉይ ኪዳን ካህናት የተለየ መሆኑ ነው። የእነርሱ የአፎን ዓይነት ሊሆን፤ የክርስቶስ ግን የመልክ ጼዴቅ ዓይነት ነው። ይህ በዕብራውያን መልእክት ውስጥ ቁልፍ አሳብ ስለሆነ፤ ጊዜ ወስደን ልንመረምርና ልንረዳው ይገባል።

መልክ ጼዴቅ በብሉይ ኪዳን ውስጥ የተጠቀሰው ሁለት ጊዜ ብቻ ነው [ዘፍጥ. 14:17-24 እና መዝ. (110):4]። የስሙ ትርጉም፤ «የጽድቅ ንጉሥ» የሚል ሲሆን፤ «የሳሌም (ሰላም) ንጉሥ»ም ተብሎ ተጠርቷል። ነገር ግን ስለ መልክ ጼዴቅ የሚያስገርመው በድርቡ ካህንም ንጉሥም መሆኑ ነው! ንጉሥ ያዝያን ንጉሥም ካህንም ለመሆን ፈልጎ በእግዚአብሔር ተቀጥቷል። እነዚህን ሁለት ሥልጣናት አንድ ላይ አጣምረው ሊይዙ የቻሉት ኢየሱስ ክርስቶስና፤ ሕግ ከመሰጠቱ በፊት የነበረው መልክ ጼዴቅ ብቻ ናቸው። ኢየሱስ ክርስቶስ በዙፋን ላይ የተቀመጠ ሊቀ ካህናት ነው!

ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም ካህን ሊሆን የቻለበት ምክንያት፤ «እንደ መልክ ጼዴቅ ካህን» በመሆኑ ነው። በብሉይ ኪዳን ውስጥ ስለ መልክ ጼዴቅ መሞት የሚናገር ክፍል የለም (ዕብ. 7:1-3 አንብብ)። በእርግጥ ሰው በመሆኑ አንድ ወቅት ላይ መሞቱ የማይቀር ነው። ነገር ግን መሞቱ አልተገለጸም። በዚህም ምክንያት ይህም መልክ ጼዴቅ የዘላለም ካህን ለሆነው ለኢየሱስ ክርስቶስ ተስማሚ ተምሳሌት ሊሆን በቅቷል።

ነገር ግን መልክ ጼዴቅ እንደ ሰማያዊ ሊቀ ካህናትም ጌታችንን በተምሳሌትነት ይወክለዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ ከሌዊ ነገድ ስላልተወለደ በምድር ላይ በነበረበት ወቅት እንደ ካህን ሊያገለግል አይችልም ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ የተወለደው የዳዊት ዘር ከሆነው ከይሁዳ ነገድ ነበር። በሰማይ ሊቀ ካህናት ይሆን ዘንድ በምድር መሥዋዕት ሆነ። እነዚህ ሁሉ እውነቶች በዕብራውያን መልእክት ውስጥ ከምዕራፍ 7-10 የቀረቡ ሊሆኑ፤ እዚህ በመግቢያነት ቀርበዋል።

3. ኢየሱስ ክርስቶስ ከአድን የበለጠ ይራራል (5:2፥ 7-8)

እያንዳንዱ የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት አገልግሎቱን የሚያበረክተው ላልተማሩትና ለሳቱት ነበር (ዕብ. 5:2)። እግዚአብሔር ለዓመፃ ኃጢአቶች ፍርድን ከመበየን ውጭ ያዘጋጀው ችሮታ አልነበረም (ዘጸ. 21:12-14፤ ዘኁ. 15:27-31 አንብብ)። ነገር ግን ሰዎች በድካምና በስሕተት ኃጢአትን በሚሠሩበት ጊዜ የመውጫ ቀዳዳ አዘጋጅቶላቸው ነበር። የብሉይ ኪዳን ካህን እርሱ ራሱም ሰው ስለሆነ፤ የኃጢአተኞች ችግር ሊገባው ይችላል ነበር። እንዲያውም በስርየት ቀን ለሕዝቡ ኃጢአት መሥዋዕት ከማቅረቡ በፊት ለራሱ ኃጢአት መሠዋዕት ነበረበት! (ዘሌ. 16፤ ዕብ. 9:7)።

ኃጢአተኛ የሆነ ሰው ለሌሎች ኃጢአተኞች የሚራራ ሊመስለን ይችላል። ይህ ግን ሁልጊዜም እውነት አይደለም። ሰዎችን ራስ ወዳድ ስለሚያደርግ፤ በራሳችን ጉዳይ ተውጠን የሌሎችን ሰዎች ጉዳዮች እንዳንመለከት ሊያሳውረን ይችላል። ኃጢአት ልባችንን በማደንደን ከመራራት ይልቅ እንድንፈርድ ሊያደርገን ይችላል። ሊቀ ካህኑ ኤሊሐናን ሰከረሻል ባላት ጊዜ፤ ልጅ ለማግኘት ስትጸልይ የነበረችው ሐና እንዴት ልቧ እንደተሰበረ ማስተዋል ይበቃል (1ኛ ሳሙ. 1)።

ስለሆነም፤ ለኃጢአተኛ የሚራራውና ለመርዳት የሚፈልገው ንጹሕ ልብ ያለው መንፈሳዊ ሰው ነው (ገላ. 6:1 አንብብ)። እኛ ኃጢአተኞች ስለሆንን፤ ኃጢአተኞችን ለመርዳት እንቸገራለን። ክርስቶስ ግን ፍጹም ስለሆነ፤ በኃጢአት ከወደቅን በኋላ ጉድለታችንን ሊያስተካክል ይችላል።

ጌታችን በምድር ላይ የአገልግሎቱ ዘመን ለሊቀ ካህናዊ አገልግሎቱ ይዘጋጅ ነበር (ዕብ. 5:7-8)። «በሥጋው ወራት» የሚለው ሐረግ «የሰውን ሥጋ ለብሶ በምድር ላይ ይመላለስ በነበረ ጊዜ» ማለት ነው። ጌታችን ከልደቱ እስከ ሞቱ ድረስ ኃጢአት ባይሠራም፤ የሰብአዊ ባሕርይን ድካሞቹ ተጋፍጧል። ማደግና ወደ በሳልነት መሸጋገር ምን እንደሆነ ያውቅ ነበር (ሉቃስ 2:52)። መራብን፤ መጠማትን፤ መድከምን በሥጋዊ ሕይወቱ ውስጥ ተለማምዷል (ዮሐ. 4:6-8፤ 31)። ለኃጢአት ከመፈተኑም በላይ (ማቴ. 4:1-11)፤ በኃጢአተኞች ስደት ደርሶበታል።

የእግዚአብሔር ልጅ «መታዘዝን የሚማረው» እንዴት ነው? ክርስቶስ ይህንን የተማረው ማንኛውም ልጅ መታዘዝን ሊማር በሚገባው መንገድ ሲሆን፤ ይህም የሕይወትን ልምዶች የሚመለከት ነው። ጌታችን በምድራዊ ሕይወቱ የአብን ፈቃድ በማመን እንደኖረ ማስታወስ አለብን። አምላክ እንደ መሆኑ፤ ምንም መማር

አያስፈልገውም። ነገር ግን የሰውን ሥጋ ለብሶ እንደ መጣ የእግዚአብሔር ልጅ፤ በሕዝቡ ሕይወት ውስጥ የሚያልፈውን ነገር ሁሉ መለማመድ ነበረበት። ይህም ያስፈልገው እንደ ሊቀ ካህናት ለማገልገል ይችል ዘንድ ነው። እግዚአብሔር በባሕርዩ ዓመፀኛ ሊሆን ስለማይችል፤ እንዴት መታዘዝ እንዳለበት መማር አያስፈልገውም። ነገር ግን የሰውን ሥጋ እንደ ለበሰ ሰው-አምላክ በታዛዥነት ውስጥ የሚካተቱትን ነገሮች ማወቅ ያስፈልገው ነበር። በዚህ መንገድ የእኛን ትክክለኛ ሁኔታ ሊገነዘብ ችሏል።

ይህ ዝግጅት ሞትንም ያካተተ ነበር። የዕብራውያን ጸሐፊ ጌታችን በጌቴሰማኒ ያሳለፈውን ሰቆቃ ገልጾአል (ማቴ. 26:36-46)። ወደ መስቀሉ ሲቀርብ ክርስቶስን ያሳለበው ሥጋዊ ሞት ሳይሆን በኃጢአት ምክንያት ከአብ መለየቱ ነበር። ሌሎች የእግዚአብሔር አገልጋዮች ሲሞቱ እንዲህ ባለ ከፍተኛ የጭንቅ ስሜት አላለፉም ነበር። ምክንያቱም በሥጋው የመላውን ዓለም ኃጢአት የተሸከመ ሌላ አገልጋይ አልነበረም።

በጌቴሰማኒ ጸሎቱ፤ ጌታችን አብን አልተቃወመም። ይልቁንም የእኔ ፈቃድ ሳይሆን የአንተ ፈቃድ ይፈጸም ሲል ጸልዮአል (ሉቃስ 22:42)። የጸለየው ከሞት ለማምለጥ ሳይሆን፤ ከሞት ለመዳን ነበር። የጸለየው ከሞት ለመነሣት በመሆኑ፤ እግዚአብሔር ያንን ጸሎት መልሷል። ስለ ሞቱ አስቀድሞ የተነበየ ሲሆን፤ ነፍሱን በገዛ ፈቃዱ እንደሚሰጥም ተናግሯል። ይህም በዕብራውያን 5:5 ከቀረበው እና ከሞት መነሣቱን ከተነበየው የመዝሙር 2:7 ጥቅስ ጋር ይስማማል።

የዕብራውያን ጸሐፊ አብ የክርስቶስን ጸሎት እንደመለሰ ገልጾአል (5:7)። በመስቀል ላይ መሞቱ እውነት በመሆኑ፤ የጸለየው ከዚህ ሞት ለመዳን አልነበረም ማለት ነው። እንዳይሞት ጸልዮ አብ ቢመልስለት ኖሮ ክርስቶስ በመስቀል ላይ አይሞትም ነበርና። የጸለየው አብ ከሞት እንዲያመልጥ እንዲያደርገው ሳይሆን ከሞት (ከመቃብር) እንዲታደገው ነበር። ስለዚህም አብ ኢየሱስን ከሙታን በማስነሣት ጸሎቱን መለሰለት።

ማንም ሰው የኢየሱስ ክርስቶስን ዓይነት ሞት አልሞተም። እርሱ ለእኛ ኃጢአት ሆኗል (2ኛ ቆሮ. 5:21፤ 1ኛ ጴጥ. 2:24)። ሰዎች በኃጢአታቸው ምክንያት ሲሞቱ፤ ክርስቶስ ግን ለዓለም ኃጢአት ሞቷል። ከሁሉም የሚበልጠውን ሥቃይ ስለተቀበለ ሕዝቡ በመከራ ውስጥ በሚያልፍበት ጊዜ ሊራራ ይችላል። የዚህ መልእክት አንባቢዎች በአስቸጋሪ ጊዜ ውስጥ በማለፍ ላይ ነበሩ። ነገር ግን «ደምን እስከማፍሰስ ድረስ አልተቃወመም» (ዕብ. 12:4)። ንብረቶቻቸው

ይወረሱባቸውና ለመሳሰቂያነት ይዳረጉ የነበሩ ቢሆኑም (10:32-34)፤ በመስቀል ላይ ተሰቅለው በአብ የመተው መሪ ፅግ ግን አልገጠማቸውም።

የትኛውም ዓይነት መከራ ቢደርስብን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ችግሮቻችንን ተገንዝቦ ሊረዳን ይችላል። የክርስቶስን የመራራትና የማበረታታት ብቃት ልንጠራጠር አይገባም። እንዲሁም ደግሞ የሌሎችን ችግሮች እንድንገነዘብና በተሻለ መንገድ እንድንረዳቸው ለማስቻል አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር ሆን ብሎ በፈተና ውስጥ እንደሚያሳልፈንም ማወቅ አለብን (2ኛ ቆሮ. 1 ከቁጥር 8 ጀምሮ)።

ቻርልስ ስፐርጆን በለንደን ወጣት ሰባኪ በነበሩ ጊዜ፤ የሰመረ አገልግሎታቸው አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን ሰዎችን አስቀንቷቸው ነበር። በዚህም ምክንያት የተለያዩ ሐሜቶችና የስፐርጆንን ዝና ለማጉደፍ የሚዛመቱ ወሬዎች ነበሩ። ስብከቶቻቸው «ፍሬ ቢሶች» ሲባሉ፤ እርሳቸውም «ቲያትረኛ» እና «የአትሮኖስ ቧልተኛ» በሚሉ ቅጽሎች ይዘለፉ ጀመር። አገልግሎታቸው ሥር ከሰደደ በኋላ እንኳ ስለ ስፐርጆን የሚናገሩ የውሸት ጽሑፎች ጋዜጦች ላይ መውጣታቸው አላቋረጠም። ሃይማኖታዊ ጋዜጦች ሳይቀሩ ስፐርጆንን ተስፋ ለማስቆረጥ ታጥቀው የተነሡ ይመስል ነበር።

በተለይ አንድ ትችት ጋዜጣ ላይ ከወጣ በኋላ ስፐርጆን በጌታ ፊት ወድቀው፤ «ጌታ ኢየሱስ ሆይ፤ አንተ ለእኔ ስትል ዝናህን ጥለሃል። እኔም በፈቃዴ ለአንተ ዝናዬን እጥላለሁ» ሲሉ ጸለዩ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ስፐርጆን የልብ ሰላም አገኘ። ታላቅ ሊቀ ካህናቸው ችግራቸውን እንደሚረዳላቸውና እያንዳንዱ ሰዓት የሚያስፈልጋቸውን ጸጋ እንደሚሰጣቸው ተገንዝበዋል።

4. ኢየሱስ ክርስቶስ ከአሮን የሚበልጥ መሥዋዕትን አቅርቧል (ዕብ. 5:3፥ 9-10)

ይህ አሳብ ቀደም ብሎ የተነሣ ሲሆን፤ ጸሐፊው በምዕራፍ 9 እና 10 በዝርዝር ያብራራዋል።

በዚህ አሳብ ውስጥ ሁለት አስፈላጊ ነገሮች ተካተዋል። ከእነዚህም የመጀመሪያው ኢየሱስ ክርስቶስ ለራሱ መሥዋዕት ማቅረብ እንዳላስፈለገው ነው። በዓመታዊው የስርየት በዓል ላይ ሊቀ ካህኑ ለሕዝቡ ሊሠዋ የሚችለው መጀመሪያ ለራሱ መሥዋዕት ካደረገ በኋላ ብቻ ነበር (ዘሌ. 16)። ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአት የሌለው የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነ፤ ለራሱ መሥዋዕት የሚያቀርብበት ምክንያት አልነበረውም። ከአብ ጋር ፍጹማዊ ግንኙነት ስለነበረው፤ ከኃጢአት ለመንጸት የሚደረግ ሥርዓት ለእርሱ አስፈላጊ አልነበረም።

ሁለተኛው ልዩነት የብሉይ ኪዳን መሥዋዕት በተደጋጋሚ የሚደረግ ሲሆን፤ የጌታችን ግን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የቀረበ መሆኑ ነው። በተጨማሪም፤ እነዚያ መሥዋዕቶች ኃጢአትን የመሸፈን እንጂ የማንጸት ብቃት አልነበራቸውም። ኃጢአትን ለማንጸትና ለማስወገድ እንከን የሌለበትን የእግዚአብሔርን በግ መሥዋዕት ይጠይቅ ነበር።

ክርስቶስ ኃጢአት የሌለው ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ በመሆኑና ፍጹም መሥዋዕት ሊያቀርብ በመቻሉ፤ የዘላለም ደኅንነት መሥራች ነው (ዕብ. 5:9) ። ይህ የትኛውም የብሉይ ኪዳን ካህን ሊያደርግ ያልቻለውና ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ያስገኘልን መሥዋዕት ነው። «ከተፈጸመ በኋላ» የሚለው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ «ፍጹም አልነበረም» የሚል መልእክት አያስተላልፍም። ይህ አሳብ በዕብራውያን 2:10 ጥናታችን የተብራራ ሲሆን፤ የአገልግሎቱን ከፍጹሜ መድረስ የሚያመለክት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ በተቀበላቸው መከራዎች ምክንያት በሰማይ ለሚያከናውነው የሊቀ ካህናትነት አገልግሎት ብቁ ሆኗል። እርሱ ሕዝቡን ለማዳን፤ ለመጠበቅና ለማበርታት ይችላል።

«ለሚታዘዙት» (5:9) የሚለው ባንታዘዘው የዘላለምን ደኅንነት እናጣለን የሚል መልእክት ያስተላልፍ ይሆን? እግዚአብሔርን መታዘዝ በእግዚአብሔር መተማመን እንደ ማለት ነው። «የሚታዘዙት» የሚለው ቃል በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑትን ሰዎች የሚገልጽ ነው። በሐዋርያት ሥራ 6:7 ከካህናት ብዙዎች ለእምነት መታዘዛቸው ተገልጾአል። «ነገር ግን ሁሉም የምሥራቹን ቃል አልታዘዙም» (ሮሜ 10:16)። «ለእውነት እየታዘዛችሁ. . . ነፍሳችሁን አንጽታችሁ» (1ኛ ጴጥ. 1:22)። በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ጥሪውን ከታዘዝን በኋላ፤ ዘላለማዊው ደኅንነቱን እንቀበላለን።

በዚህ ክፍል ውስጥ የቀረቡት አራት ነጥቦች፤ ታላቅ ሊቀ ካህናት የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ከአሮን እንደሚበልጥ ለማስገንዘብ ብርቱ ማረጋገጫዎች ናቸው። በሚበልጠው ኢየሱስ ክርስቶስ ደስ መስኘት ሲቻል፤ ወደ ሕግ የበታችነት መመለሱ ለማንም ቢሆን ሞኝነት ነው። እንግዲህ፤ እነዚህ የዕብራውያን አማኞች ወደ ሕጉ ለመመለስ የተፈተኑት ለምን ነበር? ምክንያቱም በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ባላቸው እምነት አድገው አልበሰሉም ነበር! ስለሆነም፤ ጸሐፊው ለአንድ አፍታ ቆም ብሎ በጌታ እንዲያድጉ ይመክራቸዋል። ይህም የቀጣዩ ምዕራፍ ጭብጥ ይሆናል።